

JU UNIVERZITET U ZENICI

**P R A V I L N I K
O ORGANIZOVANJU DODIPLOMSKOG, MAGISTARSKOG I
DOKTORSKOG STUDIJA NA
UNIVERZITETU U ZENICI**

Zenica, septembar 2024. godine

SADRŽAJ

DIO PRVI. uvodne odredbe.....	3
POGLAVLJE I. predmet pravilnika	3
POGLAVLJE II. UNIVERZITETSKI STUDIJI.....	4
DIO DRUGI. DODIPLOMSKI, MAGISTARSKI I DOKTORSKI STUDIJ	10
POGLAVLJE I. dodiplomski studij.....	10
Odjeljak A. Organizacija dodiplomskog studija	10
Odjeljak B. Studijski program	10
Odjeljak E. Nastava i vrednovanje rezultata rada tokom studija	13
Odjeljak F. Prijava i odbrana završnog/diplomskog rada	19
POGLAVLJE II. magistarski studij	20
Odjeljak A. Organizacija magistarskog studija.....	20
Odjeljak B. Studijski program	20
Odjeljak C. Trajanje i realizacija magistarskog studija	21
Odjeljak E. Nastava i vrednovanje rezultata rada tokom studija	23
Odjeljak F. Prijava i odbrana magistarskog rada	27
POGLAVLJE III. DOKTORSKI STUDIJ	31
Odjeljak A. Organizacija doktorskog studija	31
Odjeljak B. Studijski program	33
Odjeljak C. Trajanje i realizacija doktorskog studija.....	34
Odjeljak D. Upis na doktorski studij.....	34
Odjeljak F. Prijava i odbrana doktorskog rada	38
DIO TREĆI. PRELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE	43

Na osnovu člana 56. stav (2) tačka d) Zakona o visokom obrazovanju („Službene novine Zeničko-dobojskog kantona“, broj 12/22), člana 67. stav (2) tačka d) Statuta Univerziteta u Zenici (prečišćeni tekst), Senat Univerziteta u Zenici 7/24 sjednici održanoj 25.09.2024. godine, donio je

PRAVILNIK O ORGANIZOVANJU DODIPLOMSKOG, MAGISTARSKOG I DOKTORSKOG STUDIJA NA UNIVERZITETU U ZENICI

DIO PRVI. uvodne odredbe

POGLAVLJE I. predmet pravilnika

Član 1.

(Predmet Pravilnika)

Pravilnikom o organizovanju dodiplomskog, magistarskog i doktorskog studija na Univerzitetu u Zenici (u daljnjem tekstu: Pravilnik o studiju) bliže se uređuju organizacija i izvođenje dodiplomskog, magistarskog i doktorskog studija, trajanje studija, upis na studij, vrednovanje rada studenata, način provođenja ispita i istraživačkog rada, postupak izrade i odbrane završnog rada, postupak promocije, izdavanja i dodjeljivanja diploma, kao i druga pitanja od značaja za organizaciju studija na Univerzitetu u Zenici (u daljnjem tekstu: Univerzitet) u skladu sa Zakonom o visokom obrazovanju („Službene novine Zeničko-dobojskog kantona“, broj: 12/22) (u daljnjem tekstu: Zakon) i Statutom Univerziteta.

Član 2.

(Sadržaj Pravilnika o studiju)

- (1) Pravilnik o studiju sadrži odredbe kojima se bliže i detaljnije uređuje:
 - a) dužina trajanja dodiplomskog, magistarskog i doktorskog studija na svakom fakultetu, odnosno studijskom programu;
 - b) uslovi za upis studenata u I (prvu) godinu, kao i naredne godine, dodiplomskog, magistarskog i doktorskog studija;
 - c) obaveze, način i vrijeme obavljanja stručne prakse na dodiplomskom studiju za pojedine studijske programe;
 - d) fakulteti, odnosno studijski odsjeci, na kojima je obavezna izrada i odbrana diplomskog rada, odnosno diplomskog ispita;
 - e) način i postupak organizovanja magistarskog i doktorskog studija;
 - f) uslovi i način organizovanja multidisciplinarnog dodiplomskog, magistarskog i doktorskog studija;
 - g) akademske titule koje se dodjeljuju po završetku sva 3 (tri) ciklusa obrazovanja, kao i pravila za dodjelu stepena, diploma i dodatka diplomama;
 - h) druga pitanja od značaja za regulisanje specifičnosti kod pojedinih fakulteta/akademije/visoke škole, odnosno studijskog programa u sva 3 (tri) ciklusa obrazovanja.
- (2) Pravilnik o studiju, s elementima iz prethodnog stava, donosi Senat Univerziteta uz prethodno mišljenje NNV/UNV-a fakulteta/akademije/visoke škole.

POGLAVLJE II. UNIVERZITETSKI STUDIJI

Član 3.

(Ciklusi univerzitetskih studija)

- (1) Univerzitetski studiji se organizuju u 3 (tri) ciklusa:
 - a) studij prvog ciklusa (dodiplomski studij), koji se vrednuje s najmanje 180, odnosno 240 ECTS bodova;
 - b) studij drugog ciklusa (postdiplomski magistarski studij ili skraćeno magistarski studij), nakon stjecanja stepena dodiplomskog studija, koji se vrednuje sa 60, odnosno 120 ECTS bodova;
 - c) studij trećeg ciklusa (postdiplomski doktorski studij ili skraćeno doktorski studij), koji se vrednuje sa 180 ECTS bodova.
- (2) Svaki semestar studija vrednuje se s po 30 ECTS bodova, u svakom ciklusu, s tim da ukupan broj ECTS bodova u prvom i drugom ciklusu iznosi 300 bodova.
- (3) Izuzetno od prethodnog stava, studij medicinske grupe nauka u prvom ciklusu se vrednuje za farmaciju s 300 ECTS bodova, a za medicinu s 360 ECTS bodova.
- (4) Ukoliko je riječ o zajedničkom studiju, način vrednovanja također može biti drugačiji od navedenih pravila, a poštujući pravila drugog fakulteta i sporazuma.
- (5) Univerzitet putem svojih organizacionih jedinica može organizovati dualni studij u skladu sa Zakonom i Statutom Univerziteta.
- (6) Dodiplomski, magistarski i doktorski studij organizuje se i izvodi kao redovni, vanredni ili učenjem na daljinu ili kombinovanjem ova tri načina studiranja u skladu sa Zakonom i Statutom Univerziteta.

Član 4.

(Evropski sistem prijenosa bodova)

Dodiplomski, magistarski i doktorski studij na Univerzitetu organizuje se i ostvaruje u skladu s pravilima studiranja zasnovanim na Evropskom sistemu prijenosa bodova (ECTS).

Član 5.

(Organizator studija)

- (1) Univerzitet, odnosno fakultet/akademija/visoka škola organizuje dodiplomski, magistarski i doktorski studij (u daljnjem tekstu: Organizator studija).
- (2) Dodiplomski, magistarski i doktorski studij organizuje fakultet/akademija/visoka škola samostalno iz naučnih, odnosno umjetničkih, oblasti za koje je fakultet/akademija matičan, na osnovu odluke Senata Univerziteta na prijedlog NNV/UNV-a fakulteta/akademije/visoke škole.
- (3) Dodiplomski, magistarski i doktorski studij organizuje Univerzitet kada se radi o multidisciplinarnim i interdisciplinarnim studijskim programima.
- (4) Univerzitet može učestvovati u izvođenju zajedničkog studijskog programa s drugim visokoškolskim ustanovama koje su akreditovane za odgovarajući studijski program o čemu odluku donosi Senat Univerziteta, na prijedlog NNV-a organizacione jedinice u okviru koje se realizuje odnosno zajednički studijski program.

Član 6.

(Indeks)

- (1) Kandidatima upisanim u prvu godinu dodiplomskog, magistarskog i doktorskog studija izdaje se indeks (upisnica), čime im se utvrđuje status studenta.
- (2) Indeks se može izdavati u vidu elektronske kartice.

- (3) Upisani studenti stupaju u ugovorni odnos s Univerzitetom, zaključujući ugovor o studiranju u pisanoj formi.
- (4) Ugovor iz prethodnog stava, u ime Univerziteta, potpisuju dekani fakulteta/akademije/ visoke škole.

Član 7. **(Ugovor o studiranju)**

Ugovor o studiranju sadrži:

- (1) podatke o potpisnicima ugovora,
- (2) predmet ugovora,
- (3) vrijeme na koje se ugovor zaključuje,
- (4) prava i obaveze potpisnika,
- (5) prestanak važenja ugovora,
- (6) nadležnost suda koji će rješavati eventualne sporove, te
- (7) ostale obavezne elemente, odnosno podatke ovakvog akta.

Član 8. **(Nastava)**

- (1) Nastava na Univerzitetu, odnosno pripadajućim mu fakultetima/akademijama/visokim školama, izvodi se po nastavnim planovima i programima koje donosi Senat Univerziteta, na prijedlog NNV/UNV-a fakulteta/akademije/visoke škole.
- (2) Nastavne planove i programe multidisciplinarnog dodiplomskog studija donosi Senat Univerziteta, na prijedlog NNV/UNV-a fakulteta/akademije/visoke škole koji su matični za naučne oblasti obuhvaćene takvim studijem.

Član 9. **(Jezik studija i pravo na visoko obrazovanje)**

- (1) Univerzitet u svom radu kao službene jezike ravnopravno koristi bosanski, srpski i hrvatski jezik u latiničnom i ćiriličnom pismu.
- (2) Na pojedinim studijskim programima studij se može organizovati i izvoditi na nekom od svjetskih jezika na osnovu odluke Senata Univerziteta.
- (3) Dodiplomski, magistarski ili doktorski rad može biti napisan na jednom od službenih jezika BiH ili na jednom od svjetskih jezika.
- (4) Pristup visokom obrazovanju na Univerzitetu osigurava se svim državljanima Bosne i Hercegovine, kao i stranim državljanima i licima bez državljanstva u skladu sa načelima Evropskog prostora visokog obrazovanja, zakonom i drugim općim aktima Univerziteta.
- (5) Strani državljanima imaju pravo upisa na dodiplomski, magistarski i doktorski studij pod jednakim uslovima kao i državljanima Bosne i Hercegovine, uz prethodno proveden postupak nostrifikacije stečene diplome, odnosno postupak priznavanja stečenog obrazovanja u inostranstvu.

Član 10. **(Studijski programi)**

- (1) Univerzitetski studiji organizuju se i izvode u skladu s utvrđenim studijskim programima, koje donosi Senat, na prijedlog NNV/UNV-a fakulteta/akademije/visoke škole, koji sadrže:
 - a) stručni i akademski naziv, te stepen koji se stječe završetkom studija;
 - b) uslove za upis na studijski program;
 - c) liste obaveznih i izbornih nastavnih predmeta i broj sati potrebnih za njihovu realizaciju;
 - d) evaluaciju svakog nastavnog predmeta i završnog rada iskazanu u ECTS bodovima;
 - e) uslove za prelazak s drugih studijskih programa u okviru istih ili srodnih oblasti studija;
 - f) način izbora općih univerzitetskih izbornih predmeta iz drugih studijskih programa;

- g) uslove upisa u sljedeći semestar, odnosno sljedeću godinu studija, te način završetka studija;
 - h) način izvođenja studija i način provjere znanja za svaki predmet; i
 - i) druge podatke/informacije od značaja za izvođenje odnosnog studijskog programa.
- (2) Studenti se svake akademske godine, pored obaveznih predmeta iz studijskog programa koji pohađaju, prilikom upisa opredjeljuju i za stručne izborne i opće univerzitetske izborne predmete.
 - (3) Fakulteti/akademije/visoke škole mogu samostalno usklađivati svoje studijske programe s organizacijom rada i dostignućima u oblasti nauke, odnosno umjetnosti, za šta nadležnost imaju NNV/UNV fakulteta/akademije/visoke škole na prijedlog dekana.
 - (4) Univerzitet može učestvovati u izvođenju zajedničkog studijskog programa s drugim visokoškolskim ustanovama, koje su akreditovane za odgovarajući studijski program, o čemu odluku donosi Senat Univerziteta, na prijedlog NNV-a organizacione jedinice, u okviru koje se realizuje odnosni zajednički studijski program.
 - (5) Na Univerzitetu se mogu organizirati zajednički studijski programi studija prvog, drugog i trećeg ciklusa iz naučnih, odnosno umjetničkih oblasti, za koje su fakulteti/akademije/visoke škole matični, što se definiše posebnim aktom Senata Univerziteta.

Član 11.

(Akademska godina)

- (1) Studijski programi realizuju se u toku akademske godine.
- (2) Akademska godina počinje 1. oktobra tekuće godine, a završava se 30. septembra naredne kalendarske godine.

Član 12.

(Organizacija akademske godine)

- (1) Akademska godina se organizuje u dva semestra:
 - a) zimskom, koji počinje u mjesecu oktobru, o čemu odluku donosi Senat, i traje 15 (petnaest) sedmica, s tim što ovjera semestra i upis ljetnog semestra traje 1 (jednu) sedmicu po okončanju nastave u zimskom semestru; i
 - b) ljetnom, u kojem nastava počinje u mjesecu februaru, o čemu odluku donosi Senat i traje 15 (petnaest) sedmica, s tim što ovjera semestra i ovjera godine studija traje 1 (jednu) sedmicu po okončanju nastave u ljetnom semestru.
- (2) Nastava na prvom i drugom ciklusu studija u zimskom semestru, u pravilu, počinje prvog ponedjeljka u oktobru.
- (3) Nastava na trećem ciklusu može početi kasnije, neovisno od početka nastave na prvom i drugom ciklusu.
- (4) Akademijski kalendar Univerziteta utvrđuje Senat Univerziteta i objavljuje na *web*-stranici Univerziteta.
- (5) Fakulteti/akademije/visoke škole su obavezni svoje kalendare akademskih aktivnosti uskladiti sa univerzitetskim akademskim kalendarom i objaviti na vlastitim *web*-stranicama.

Član 13.

(Organizacija nastave)

- (1) Nastava u oba semestra organizuje se i izvodi prema utvrđenom rasporedu nastave, koji su Univerzitet, odnosno fakulteti/akademije/visoke škole, dužni objaviti najkasnije 10 (deset) dana prije početka nastave na svojim oglasnim pločama i *web*-stranicama.
- (2) Rasporedi nastave obavezno sadrže:
 - a) naziv studijskog programa,
 - b) studijsku godinu,
 - c) nazive predmeta,

- d) vrijeme (dan i sat) održavanja nastave,
 - e) mjesto održavanja nastave (prostorija, amfiteatar, sala, učionica, laboratorij...),
 - f) ime/na nastavnika i saradnika, te druge informacije i uputstva o nastavi.
- (3) Promjena rasporeda sati u toku semestra moguća je samo iz objektivnih razloga uz obavezu da predmetni nastavnik o tome obavijesti prodekana za nastavu i studentska pitanja i studente najkasnije 24 sata prije promjene.
 - (3) Nastava za redovne studente izvodi se, u pravilu, radnim danima i prema utvrđenom rasporedu nastave.
 - (4) Nastava za vanredne studente se organizuje u terminima prilagođenim takvim studentima, ukoliko ima minimalno 10 studenata za taj studijski program. Ukoliko je broj studenata manji od navedenog može se organizovati konsultativna nastava o čemu odluku donosi NNV/UNV.
 - (5) U slučaju da u realizaciji nastave učestvuju nastavnici koji nisu u radnom odnosu na Univerzitetu, nastava se može organizovati i izvoditi kao blok-nastava.
 - (6) Nastava se može izvoditi u učionici ili izuzetno *online* o čemu odluku donosi NNV.

Član 14.

(Prostor za realizaciju nastave)

- (1) Nastava se izvodi u svim raspoloživim prostorima Univerziteta.
- (2) Dio nastave može se izvoditi i u odgovarajućim naučnoistraživačkim organizacijama, laboratorijama, zdravstvenim ustanovama, u prostorijama poslovnih subjekata, javnim ustanovama svih nivoa obrazovanja, kulturnim ustanovama, institucijama vlasti, vladinim organima i institucijama, pravosudnim institucijama/ustanovama, nevladinim organizacijama, medijskim subjektima, te u drugim institucijama, ukoliko za to postoje odgovarajući uslovi.
- (3) Praktični rad i stručna praksa mogu se organizovati i izvoditi kao sastavni dio redovne nastave ili kao zasebne nastavne aktivnosti.

Član 15.

(Nastavna baza Medicinskog fakulteta)

- (1) Javne zdravstvene ustanove kao nastavna baza Medicinskog fakulteta su Kantonalna bolnica Zenica, Institut za zdravlje i sigurnost hrane Zenica, Zavod za medicinu rada i sportsku medicinu Zeničko-dobojskog kantona, Zavod za bolesti ovisnosti Zeničko-dobojskog kantona, Dom zdravlja Zenica, Opća bolnica Tešanj i Poliklinika s dnevnom bolnicom Doboj-Jug koje se uključuju u nastavni proces Medicinskog fakulteta Univerziteta za stjecanje praktičnih znanja i vještina studenata uz mogućnost proširenja ovisno o pokretanju novih studijskih programa.
- (2) Položaj i funkcija zdravstvenih ustanova iz stava (1) ovog člana, bliže se reguliše pravilnikom Medicinskog fakulteta i pojedinačnim ugovorima kojima se definišu međusobna prava i obaveze.
- (3) Finansiranje nastave, naučno-nastavne i naučnoistraživačke djelatnosti Medicinskog fakulteta koja se realizira u zdravstvenim ustanovama iz stava (1) ovog člana se vrši iz sredstava Medicinskog fakulteta koja obezbjeđuje Osnivač.

Član 16.

(Zajednička nastava)

- (1) Na Univerzitetu se organizuje zajednička nastava za određene predmete na više studijskih odsjeka/fakulteta/akademija/visokih škola, kod kojih su nastavni programi isti ili su njihovi sadržaji u značajnoj mjeri usaglašeni i s istim fondom sati (preko 80%), u skladu s važećim kriterijima i standardima za visoko obrazovanje.
- (2) Univerzitet će nastavu iz prethodnog stava organizovati i putem katedri kada za to postoje adekvatni razlozi i uslovi.

Član 17.

(Optimalno opterećenje studenata)

- (1) Optimalno radno opterećenje redovnih studenata iznosi 40 sati sedmično što odgovara zbiru od 60 ECTS bodova u toku jedne akademske godine.
- (2) Nastava za nastavne predmete izvodi se u okviru jednog semestra tako da zbir od 30 ECTS bodova odgovara prosječnom ukupnom angažmanu studenta u sklopu 40-satne radne sedmice.
- (3) Ukupan broj časova aktivne nastave za studij I (prvog) ciklusa ne može biti manji od 25 (dvadeset i pet) sati, niti veći od 30 (trideset) sati sedmično.

Član 18.

(Opterećenje studenata)

- (1) Opterećenje studenata (*student's workload*) po predmetima izražava se u ECTS bodovima, čiji se broj za pojedine predmete utvrđuje prema ukupnom opterećenju studenta od 60 ECTS po godini, što sadrži:
 - a) teorijsku i/ili praktičnu nastavu, vježbe, seminare, praksu i sl;
 - b) potrebno/procijenjeno vrijeme rada studenata na samostalnim zadacima (domaći zadaci, projekti, seminarski radovi, ljetnje škole i sl.);
 - c) potrebno/procijenjeno vrijeme rada studenata za učenje kod pripreme za provjeru znanja i ocjenjivanja (testovi, završni ispit i sl.).
- (2) Izuzetno od navedenog, za regulirane profesije primjenjuju se direktive EU.

Član 19.

(Provjera znanja)

- (1) Oblici provjere znanja mogu biti pisani, usmeni i praktični.
- (2) Provjera znanja organizuje se u terminima utvrđenim za izvođenje nastave za pojedine predmete.
- (3) Ostali zadaci predviđeni za individualni rad studenta (seminari, projekti, zadaće i dr.) moraju biti ravnomjerno raspoređeni u toku semestra.
- (4) Ukupan obim ovih zadataka mora biti usaglašen s opterećenjem predviđenim za predmet, shodno ECTS sistemu bodovanja.

Član 20.

(Uspjeh studenata na završnom ispitu)

- (1) Konačna ocjena formira se na osnovu zbira bodova osvojenih na aktivnostima u toku nastave, predispitnim provjerama i završnom ispitu.
- (2) Ispunjavanjem predispitnih obaveza i polaganjem završnog ispita student može ostvariti najviše 100 (stotinu) bodova.
- (3) Uspjeh na pojedinoj provjeri uzima se u obzir samo ako je postignuti rezultat prolazan, tj. ako je osvojeno najmanje 51% bodova predviđenih za dati oblik provjere.
- (4) Uspjeh studenta na završnom ispitu ocjenjuje se broječanom, opisnom ili slovnom ocjenom na način kako slijedi:
 - a) broječana ocjena: 5 (pet); opisna ocjena: *ne zadovoljava*; slovna ocjena: "F, FX", manje od 55 bodova;
 - b) broječana ocjena: 6 (šest); opisna ocjena: *dovoljan*; slovna ocjena: "E", nosi 55-64 bodova;
 - c) broječana ocjena: 7 (sedam); opisna ocjena: *dobar*; slovna ocjena: "D", nosi 65-74 bodova;
 - d) broječana ocjena: 8 (osam); opisna ocjena: *vrlo dobar*; slovna ocjena: "C", nosi 75-84 bodova;
 - e) broječana ocjena: 9 (devet); opisna ocjena: *odličan*; slovna ocjena: "B", nosi 85-94 bodova;

- f) brojčana ocjena: 10 (deset); opisna ocjena: *izvanredan*; slovna ocjena: "A", nosi 95-100 bodova.
- (5) U indeksu studenta unosi se samo prolazna ocjena, u rasponu od (šest), *dovoljan*, „E“ do 10 (deset), *izvanredan*, „A“.

Član 21.

(Mobilnost studenata)

- (1) Studenti prvog, drugog i trećeg ciklusa imaju pravo da u toku studija provedu određeno vrijeme na srodnoj ustanovi visokog obrazovanja u zemlji ili inostranstvu posredstvom programa za razmjenu studenata, na osnovu bilateralnih ugovora koje zaključuje Univerzitet ili na prijedlog studenta po prethodno pribavljenoj saglasnosti fakulteta/akademije/visoke škole.
- (2) U skladu sa ugovorom, koji student zaključuje s Univerzitetom, priznaje mu se ostvareni broj bodova.
- (3) Mobilnost studenata između univerziteta ne podrazumijeva izdavanje diplome od strane univerziteta na kome student boravi, ako ugovorom između univerziteta nije uređeno izdavanje zajedničke diplome.
- (4) Uz zahtjev za boravak na drugoj ustanovi visokog obrazovanja prilažu se dokumenta u skladu sa Pravilnikom o mobilnosti Univerziteta, institucionalnim sporazumom i objavljenim konkursom.
- (5) Univerzitet vodi posebnu evidenciju o mobilnosti studenata putem Ureda za međuuniverzitetsku saradnju u zemlji i inostranstvu.

Član 22.

(Pravilnik o tehničkim karakteristikama diplomskog, magistarskog i doktorskog rada)

Pravilnikom o tehničkim karakteristikama diplomskog, magistarskog i doktorskog rada, koji donosi Senat Univerziteta, bliže će se urediti izgled, format i prijelom rada.

DIO DRUGI. DODIPLOMSKI, MAGISTARSKI I DOKTORSKI STUDIJ

POGLAVLJE I. dodiplomski studij

Odjeljak A. Organizacija dodiplomskog studija

Član 23.

(Cilj dodiplomskog studija)

- (1) Cilj dodiplomskog studija su obrazovni ishodi, kao odgovarajuća obrazovna postignuća studenta definisana i očekivana znanja i nivo razumijevanja predmeta, te sposobnost iskazivanja i upotrebe tih znanja nakon završetka procesa učenja/studiranja.
- (2) Vještine i kompetencije predstavljaju skup sposobnosti studenta izražen kroz dinamičku kombinaciju atributa, specifičnih sposobnosti i vještina vezanih za teorijska znanja i razumijevanje predmeta, njegovu praktičnu i operativnu primjenu, te stavove, vještine i odgovornosti studenta, što je sadržano u definisanim ishodima obrazovanja odgovarajućeg obrazovnog programa, koji omogućavaju kompetentno obavljanje određenih zadataka (poslova) na način koji dozvoljava procjenu nivoa i stepena sposobnosti izvršenja (ispunjenja) tih zadataka.
- (3) Kompetencije čine dio obrazovnog procesa čiji finalni proizvod predstavlja diploma, odnosno kvalifikacija.

Član 24.

(Organizacija dodiplomskog studija)

- (1) Univerzitet i fakulteti/akademije/visoke škole organizuju i izvode dodiplomski studij iz naučnih, umjetničkih i stručnih oblasti za koje su akreditovani, u skladu sa studijskim programima i nastavnim planovima i programima.
- (2) Kalendar organizacije i realizacije nastave u okviru studijske/akademske godine, zajedno sa planom polaganja ispita koji uključuje termine za završne, popravne i dodatne popravne ispite, utvrđuje i objavljuje NNV/UNV fakulteta/akademija/visokih škola tokom prve polovine zimskog semestra akademske godine.

Odjeljak B. Studijski program

Član 25.

(Studijski program dodiplomskog studija)

Dodiplomski studij organizuje se i izvodi u skladu s utvrđenim studijskim programima koje, na prijedlog NNV/UNV fakulteta/akademije/visoke škole, donosi Senat Univerziteta.

Član 26.

(Nastavni plan i program)

- (1) Nastava na Univerzitetu, odnosno pripadajućim mu fakultetima/akademijama/visokim školama, izvodi se po nastavnim planovima i programima koje donosi Senat, na prijedlog NNV/UNV-a fakulteta/akademije/visoke škole.
- (2) Nastavne planove i programe multidisciplinarnog dodiplomskog studija donosi Senat, na prijedlog NNV/UNV-a fakulteta/akademije/visoke škole koji su matični za naučne oblasti obuhvaćene takvim studijem.
- (3) Nastavnim planovima utvrđuju se:

- a) nastavni predmeti i
 - b) ukupan broj sati predavanja, vježbi i drugih oblika nastavnog rada.
- (4) Nastavnim programima utvrđuju se:
- a) sadržaj nastavnih predmeta,
 - b) način izvođenja nastave,
 - c) način polaganja ispita i drugih oblika provjere znanja, u skladu sa studijskim programom,
 - d) preporučeni udžbenici, priručnici i druga literatura neophodna za pripremu i polaganje ispita iz pojedinih nastavnih predmeta.
- (5) Preporučena literatura za svaki pojedini ispit mora se uskladiti s obimom nastavnog plana i programa.
- (6) U toku cjelokupnog studija studenti mogu pohađati izborne predmete na drugim fakultetima Univerziteta u Zenici u obimu predviđenom NPP studijskog programa i steći najviše do 8 (osam) ECTS bodova, istovjetno obimu izbornih predmeta utvrđenih NPP studijskog programa fakulteta, o čemu odluku donosi NNV/UNV-a fakulteta na prijedlog prodekana za nastavu i studentska pitanja.

Član 27.

(Objava nastavnih planova i programa)

- (1) Nastavni planovi i nastavni programi objavljuju se u odgovarajućoj publikaciji fakulteta/akademije/visoke škole.
- (2) Pored objavljivanja iz prethodnog stava, s nastavnim planovima i nastavnim programima studenti se upoznaju na početku akademske godine, putem oglasne ploče fakulteta/akademije/visoke škole, web-stranice fakulteta/akademije/Univerziteta, te na druge odgovarajuće načine.
- (3) Primjenu nastavnih planova i nastavnih programa prate NNV/UNV Univerziteta koja su dužna svake četiri godine od početka njihove primjene pokrenuti postupak za njihovo cjelovito ispitivanje, o čemu su dužni putem dekana informisati Senat Univerziteta.

Član 28.

(Izmjene i dopune nastavnih planova i programa)

- (1) Izmjene i dopune nastavnih planova i nastavnih programa vrše se po istom postupku utvrđenom za njihovo donošenje, ne prije četiri godine.
- (2) Ukoliko se kao nesporni utvrde opravdani razlozi za izmjene i dopune nastavnih planova i nastavnih programa, moguće je provođenje takvih postupaka i tokom akademske godine.
- (3) Radi aktueliziranja naučnih činjenica koje ne dopuštaju primjenu važećeg nastavnog programa, matične katedre, na prijedlog predmetnog nastavnika, mogu izvršiti izmjene i dopune nastavnog programa, i to najviše do 20% sadržaja o čemu konačnu odluku donosi NNV/UNV.
- (4) Ukoliko izmjene nastavnog plana i programa prelaze 20%, odluku o izmjenama donosi Senat Univerziteta na prijedlog NNV/UNV.

Odjeljak C. Trajanje i realizacija dodiplomskog studija

Član 29.

(Trajanje dodiplomskog studija)

- (1) Dodiplomski studij traje najmanje 3 (tri) i najviše 4 (četiri) godine studija, koji se vrednuje s najmanje 180 (stotinu osamdeset), odnosno 240 (dvije stotine četrdeset) ECTS bodova.
- (2) U okviru nastavnog procesa predviđen je sedmični fond od ukupno 40 (četrdeset) sati, od čega se maksimalni angažman studenta u direktnoj nastavi utvrđuje nastavnim planom.

- (3) Student ima pravo započeti studij završiti po studijskom programu, nastavnom planu i programu, koji se primjenjivao prilikom upisa u I (prvu) godinu studija, a to može trajati najduže do isteka akademske godine u kojoj ga sustiže generacija studenata upisanih po izmijenjenom nastavnom planu i programu.
- (4) Student, koji ne završi započeti studij u roku utvrđenom u prethodnom stavu, završit će studij po izmijenjenom studijskom programu i nastavnom planu i programu.
- (5) Izuzetno od stava (1) ovog člana, studij medicinske grupe nauka u prvom ciklusu se vrednuje za farmaciju s 300 ECTS bodova, a za medicinu s 360 ECTS bodova.

Član 30.

(Izvođenje i realizacija studijskog programa)

- (1) Studijski program dodiplomskog studija izvodi se po studijskim/akademskim godinama i semestrima.
- (2) Studijski program dodiplomskog studija realizuje se kroz različite aktivnosti studenata.

Odjeljak D. Upis na dodiplomski studij

Član 31.

(Upis studenata)

- (1) Status studenta dodiplomskog studija stječe se upisom na odgovarajući studijski program.
- (2) Senat Univerziteta, na prijedlog NNV/UNV-a fakulteta/akademije/visoke škole, utvrđuje upisne kvote.
- (3) Senat Univerziteta, na prijedlog prorektora za finansije i razvoj Univerziteta, predlaže Vladi Kantona visinu školarine, a konačnu odluku donosi Vlada.
- (4) Upis u I (prvu) godinu dodiplomskog studija vrši se na osnovu javnog konkursa, kojeg raspisuje Senat Univerziteta, i koji sadrži:
 - a) uslove/kriterije za upis;
 - b) broj mjesta za upis na pojedinim studijskim programima, s naznakom vrste finansiranja studija;
 - c) minimalni broj upisanih studenata za izvođenje studijskog programa;
 - d) postupak upisa;
 - e) podatke o ispravama koje se podnose;
 - f) rokove za podnošenje prijave, te druge rokove/termine koji se tiču upisa; i
 - g) druge podatke/informacije relevantne za upis.
- (5) Pravo učešća na konkursu imaju lica sa završenim odgovarajućim srednjim obrazovanjem u skladu sa zakonom.
- (6) Kandidati koji su prethodni stepen obrazovanja/srednju školu završili u inostranstvu stječu pravo učešća na konkursu, uz pružen dokaz o izvršenom priznavanju strane kvalifikacije/diplome/svjedočanstva.

Član 32.

(Postupak upisa studenata)

- (1) Prilikom prijave na konkurs kandidat dostavlja dokumentaciju u skladu sa uslovima konkursa.
- (2) Upis kandidata u I (prvu) godinu dodiplomskog studija provode komisije koje imenuju dekani fakulteta/akademije/visoke škole, odnosno rektor kada se radi o studijskom programu na nivou Univerziteta.
- (3) Komisije iz prethodnog stava dužne su obezbijediti tajnost ispitnog materijala i druge dokumentacije do okončanja kvalifikacionog/prijemnog ispita, sačiniti preliminarnu rang-listu

koju su dužni objaviti na oglasnoj ploči fakulteta/akademije/visoke škole, odnosno Univerziteta, u roku utvrđenom konkursom.

- (4) Na objavljenu preliminarnu rang-listu kandidati mogu uložiti prigovor NNV/UNV-u fakulteta/akademije/visoke škole, odnosno Senatu Univerziteta, u roku od tri dana od dana njenog objavljivanja.
- (5) NNV/UNV fakulteta/akademije/visoke škole, odnosno Senat Univerziteta, nakon donošenja odluka po eventualnim prigovorima, utvrđuju konačnu rang-listu koja se objavljuje na njihovim oglasnim pločama, najkasnije 24 sata nakon njenog utvrđivanja, s jasnom naznakom kandidata čiji je prijem izvršen.
- (6) Kandidat koji je ostvario pravo upisa u prvu godinu studija studijskog programa fakulteta/akademije/visoke škole, koji ne predviđaju polaganje prijemnog ispita, ne može ostvariti status studenta u toku prve studijske godine na fakultetu/akademiji/visokoj školi na kojoj se polaže prijemni ispit.

Član 33.

(Upis primljenih kandidata)

- (1) Kandidat je ostvario pravo na upis ako se nalazi na rang-listi do broja koji je konkursom predviđen za upis.
- (2) Kandidat koji je ostvario pravo na upis, a u predviđenom roku nije izvršio upis, gubi to pravo, a umjesto njega pravo na upis stječe sljedeći kvalifikovani kandidat na rang-listi.
- (3) Prijem i upis studenata u prvu studijsku/akademsku godinu dodiplomskog studija vrši se u svakom slučaju u skladu sa Zakonom, Statutom Univerziteta, ovim Pravilnikom i na osnovu konačnih rezultata javnog konkursa.

Odjeljak E. Nastava i vrednovanje rezultata rada tokom studija

Član 34.

(Prisustvo na nastavi)

- (1) Nastava se izvodi prema utvrđenom rasporedu nastave. Prisustvo studenata svim vidovima nastave je obavezno. Urednom pohađanju svih oblika nastave vodi se evidencija za svaki predmet na obrascu ili elektronski na osnovu koje student, po odslušanom semestru, dobija potpis od predmetnog nastavnika u indeksu.
- (2) Student može iz opravdanih razloga odsustvovati maksimalno do 20% nastave za pojedini nastavni predmet.

Član 35.

(Plan rada)

- (1) Predmetni nastavnik obavezan je da za svaki predmet utvrdi plan rada koji uključuje evaluaciju prisustva nastavi i vježbama, rokove i način provjere znanja (testove, projekte i sl.), kojeg je dužan dostaviti prodekanu za nastavu fakulteta/akademije/visoke škole, najkasnije 15 (petnaest) dana prije početka nastave, u oba semestra.
- (2) Predmetni nastavnik obavezan je da u prvoj sedmici nastave upozna studente s planom rada na predmetu, te ga učini dostupnim studentima.

Član 36.

(Opterećenje studenata)

- (1) Zadaci predviđeni za individualni rad studenata (seminarski radovi, zadaće, projekti i drugo) moraju se ravnomjerno rasporediti u toku semestra.
- (2) Ukupni obim obaveza mora se uskladiti sa opterećenjem predviđenim na predmetu i broju ECTS bodova.

Član 37.

(Aktivnosti studenata)

- (1) Opterećenje studenata, u smislu prethodnog člana, tokom cijelog trajanja studija, treba biti ravnomjerno, a može se sastojati iz sljedećih aktivnosti:
 - a) aktivna nastava (predavanja, vježbe, praktikumi, seminari, praktična nastava, terenska nastava, itd.);
 - b) samostalni radovi;
 - c) kolokviji;
 - d) ispiti;
 - e) izrade završnih radova (ukoliko su uslovljeni studijskim programom);
 - f) dobrovoljni rad u lokalnoj zajednici, organizovan od strane Univerziteta, odnosno fakulteta/akademije/visoke škole, na projektima od značaja za lokalnu zajednicu (humanitarne aktivnosti, podrška hendikepiranim licima i tome slično);
 - g) drugi oblici angažovanja (stručna praksa i sl.), u skladu s konkretnim studijskim programom;
 - h) učestvovanje u organizaciji projekata Unije studenata.
- (2) Uslove, način organizovanja i evaluacije dobrovoljnog rada iz stava (1) tačka f) ovoga člana utvrđuju NNV/UNV-a fakulteta/akademije/visoke škole, odnosno Senat Univerziteta kada se radi o multidisciplinarnim studijskim programima.
- (3) Na osnovu odluke Senata Univerziteta, fakulteti/akademije/visoke škole, odnosno Univerzitet, u svojim nastavnim planovima i nastavnim programima, utvrđuju omjer opterećenosti i ECTS bodova za obavezne, izborne stručne i opće univerzitetske izborne predmete.

Član 38.

(Konsultacije)

- (1) Nastavnik je dužan da u toku nastave, izrade samostalnih zadataka i priprema za provjere znanja, pomaže studentima organizovanjem konsultacija.
- (2) Termini za konsultacije trebaju biti usklađeni s terminima predviđenim za održavanje nastave za pojedine predmete i objavljeni na oglasnoj ploči.
- (3) Konsultacije mogu biti organizovane u vidu kabinetskih ili konsultacija u učionici, korištenjem e-maila i drugih vidova elektronske komunikacije.
- (4) Predmetni nastavnik odgovoran je za izvođenje svih oblika nastave, predavanja, vježbi, praktičnog rada i tutorijala.

Član 39.

(Učenje na daljinu)

Bliže uslove i način organizovanja studijskog programa na daljinu propisuje resorni ministar.

Član 40.

(Ispiti)

- (1) Ispit se polaže u prostorijama Univerziteta.
- (2) Izuzetno Univerzitet može organizovati polaganje ispita van sjedišta samo ako se radi o ispitu iz predmeta čiji karakter to zahtijeva.
- (3) U slučaju postojanja opravdanih razloga, ispit ili dio ispita može se održati *online* o čemu odluku donosi NNV/UNV.
- (4) Ispiti se organizuju u januarsko-februarskom, junsko-julskom i septembarskom roku.
- (5) Za svaki ispitni rok organizuje se dva ispitna termina, s najmanjim razmakom od 14 (četrnaest) dana između dva termina za isti predmet.
- (6) Fakulteti Univerziteta organiziraju predispitne aktivnosti i ispite na način utvrđen u sljedećoj tabeli:

a) Januarsko-februarski rok

Ispitivanje i ocjenjivanje studenta vrši se dodjeljivanjem ECTS bodova za sve oblike predispitnih aktivnosti i provjere znanja u toku trajanja zimskog semestra	od 1-15. sedmice u zimskom semestru
Završni ispit	17. ili 18. sedmica u zimskom semestru (januarski termin)
Dopunska nastava i popravni ispiti	od 19. do 20. sedmice u zimskom semestru (februarski termin)

b) Junsko-julski rok

Ispitivanje i ocjenjivanje studenta vrši se dodjeljivanjem ECTS bodova za sve oblike predispitnih aktivnosti i provjere znanja u toku trajanja ljetnog semestra	od 1. do 15. sedmice u ljetnom semestru
Završni ispit	17. ili 18. sedmica u ljetnom semestru (junski termin)
Dopunska nastava i popravni ispiti	od 19. do 20. sedmice u ljetnom semestru (julski termin)

c) Septembarski rok

Dodatni popravni ispit	prva polovina septembra tekuće akademske godine (prvi septembarski termin)
Dodatni popravni ispit	druga polovina septembra tekuće akademske godine (drugi septembarski termin)

d) Dodijeljeni bodovi studentu za sve oblike predispitnih aktivnosti i provjera znanja u toku trajanja zimskog i ljetnog semestra aktiviraju se nakon uspješnog polaganja ispita, odnosno ostvarenja prolazne ocjene na završnom, popravnom ili dodatnom popravnom ispitu.

- (7) Fakulteti Univerziteta u skladu s prostornim, kadrovskim i drugim mogućnostima zadržavaju pravo organiziranja polaganja završnog, popravnog i dodatnog popravnog ispita i na način da se studentu omogući polaganje završnog, popravnog, odnosno dodatnog popravnog ispita u svim definisanim ispitnim rokovima (januarsko-februarski, junsko-julski, septembarski ispitni rok s dva termina).
- (8) Fakulteti su obavezni organizirati polaganje ispita u svim terminima ispitnih rokova definisanih u stavu (1) ovog člana, bez obzira da li se radi o predmetu zimskog ili ljetnog semestra.
- (9) Fakulteti Univerziteta na prijedlog NNV/UNV-a i uz saglasnost Senata Univerziteta mogu organizirati dopunsku-dodatnu nastavu (ljetna škola, ljetni univerzitet i sl.) za izborne predmete uključujući i oblike provjere znanja u periodu od 21. do 26. sedmice ljetnog semestra.

Član 41. (Završni ispit)

- (1) Po završetku nastave obavlja se završni ispit koji se polaže pred predmetnim nastavnikom, pri čemu se termini utvrđuju na način koji će studentu omogućiti da, u jednom danu, polaže samo jedan ispit iz tog semestra, ukoliko je to moguće. Završni ispit smatra se krajnjom provjerom znanja studenta.

- (2) Ukoliko je predmetni nastavnik spriječen da obavi završni ispit, dekan fakulteta/akademije/visoke škole može odrediti drugog nastavnika iz uže naučne, odnosno umjetničke, oblasti kojoj predmet pripada da obavi završni ispit.
- (3) Ocjenom završnog ispita mora se uzeti u obzir i znanje studenta pokazano u predispitnim aktivnostima s tim da se samo prolazna ocjena unosi u indeks studenta.
- (4) Kod oblika nastave koji su organizovani u formi učenja na daljinu, ispiti i provjere znanja, u toku trajanja semestra, moraju se održavati na fakultetima/akademiji/visokoj školi, odnosno u sjedištu Univerziteta.

Član 42.

(Popravni i dodatni popravni ispit)

- (1) Student koji ne položi završni ispit ili student koji nije zadovoljan ostvarenom prolaznom ocjenom, može pristupiti popravnom ispitu iz odnosnog predmeta, u roku koji ne može biti kraći od 14 (četrnaest) dana, računajući od dana polaganja završnog ispita u semestru.
- (2) Student koji ne dobije prolaznu ocjenu ili koji nije zadovoljan ostvarenom prolaznom ocjenom na završnom i popravnom ispitu iz određenog predmeta, može pristupiti dodatnom popravnom ispitnom roku iz tog predmeta koji se organizuje u definisanim ispitnim rokovima.

Član 43.

(Praktični dio ispita)

- (1) Praktični dio ispita iz predmeta u oblasti umjetnosti na akademiji, kao i završni ispit i popravni ispiti iz stručno-umjetničkih predmeta, polažu se pred komisijom koju imenuje dekan.
- (2) Ispiti iz umjetničkih predmeta mogu se održavati i izvan sjedišta akademije ili Univerziteta, ukoliko se radi o javnim manifestacijama tipa koncerta, izložbe, predstave i sl.

Član 44.

(Javnost ispita)

- (1) Provjera znanja i sposobnosti studenata je javna, što podrazumijeva polaganje ispita u prostorijama Univerziteta, uz mogućnost prisustva studenata koji su stekli uslove za usmenu provjeru znanja, kao i mogućnost da ispitu prisustvuju ostali zainteresovani studenti i treća lica.
- (2) Ukoliko za to postoje opravdani razlozi, provjera znanja može uslijediti i *online* na osnovu odluke NNV/UNV.
- (3) Javnost ispita, u smislu prethodnog stava, obezbjeđuje se blagovremenim objavljivanjem rasporeda ispita na oglasnim pločama i *web*-stranici fakulteta/akademije/visoke škole i/ili štampanim publikacijama.

Član 45.

(Ovjera semestra)

- (1) Ovjera zimskog semestra i upis ljetnog semestra traje 1 (jednu) sedmicu po okončanju nastave u zimskom semestru.
- (2) Ovjera ljetnog semestra traje 1 (jednu) sedmicu po okončanju nastave u ljetnom semestru.

Član 46.

(Pravo na upis u narednu godinu studija)

- (1) Student stječe pravo na upis u narednu godinu studija kada ispuni sve studijske obaveze, izražene u 60 ETCS bodova iz prethodne godine studija.
- (2) Student može prenijeti u narednu godinu studija, unutar trajanja jednog ciklusa, najviše 12 (dvanaest) ECTS bodova ili najviše dva nepoložena nastavna predmeta bez obzira na vrednovanje, ukoliko Senat Univerziteta ne odluči drugačije.

Član 47.
(Preduslovni predmeti)

Studijskim programom mogu se utvrditi preduslovni nastavni predmeti koje student mora ispuniti (ostvariti bodove) kako bi mogao pristupiti polaganju drugih predmeta utvrđenih studijskim programom.

Član 48.
(Obnova studijske godine)

- (1) Student, koji ne ispuni uslove iz člana 46. Stav 2.ovog Pravilnika, može obnoviti istu godinu studija.
- (2) Student koji ne položi ispit iz određenog predmeta na završnom i popravnim ispitima upisuje predmet ponovo u narednoj akademskoj godini, ako je iz grupe obaveznih predmeta, s tim da mu se priznaju realizovane obaveze u toj godini studija utvrđene nastavnim planom i programom (izrada programa, kolokvija, seminarskih radova i sl.).
- (3) Ako je nepoloženi ispit iz grupe izbornih predmeta, student u narednoj akademskoj godini ponovo upisuje isti predmet ili bira drugi izborni predmet kako bi mogao ostvariti potrebne ECTS studijske bodove.
- (4) Student iz stava (1) može iz nepoloženih nastavnih predmeta ponovo slušati nastavu bez obaveze da istu potpisom ovjeri predmetni nastavnik.
- (5) Studentu koji obnavlja studijsku godinu Univerzitet može unutar jednog ciklusa, u skladu sa svojim kapacitetima i organizacionim mogućnostima, odlukom naučno-nastavnog vijeća dozvoliti pohađanje nastave i polaganje nastavnih predmeta iz naredne studijske godine pod uslovom da ukupno opterećenje studenata po semestra ne prelazi 30 ECTS bodova. Zahtjev se podnosi NNV-u putem studentske službe prije početka akademske godine.

Član 49.
(Apsolventi i imatrikulanti dodiplomskog studija)

- (1) Student završne godine studija, koji je ovjerio posljednji semestar (apsolvent), zadržava status studenta još 12 (dvanaest) mjeseci, odnosno do 30. septembra naredne godine.
- (2) Ukoliko student ne diplomira u roku, utvrđenom u prethodnom stavu, preostale obaveze izvršava kao student-imatrikulant.
- (3) Status imatrikulacije podrazumijeva vođenje studenta u evidenciji, bez obaveze obnavljanja završne godine studija, te može trajati najduže do isteka akademske godine u kojoj ga sustiže generacija studenata upisanih po izmijenjenom nastavnim planu i programu.
- (4) Student koji ne diplomira do roka utvrđenog u stavu 3. ovoga člana, obnavlja upis završne godine studija, uz obavezu polaganja razlike ispita izmijenjenog nastavnog plana i programa, ukoliko se ona utvrdi.
- (5) Studenti iz stavova (1) i (2) imaju pravo na obavljanje preostalih završnih ispita u svakom kalendarskom mjesecu.
- (6) Studenti iz stava (2) imaju obavezu da za polaganje ispita iz stava (2) plate naknadu u visini koja je utvrđena odlukom koju utvrđuje Senat Univerziteta.

Član 50.
(Mirovanje statusa studenta)

- (1) Prava i obaveze studenta mogu mirovati ako za to postoje opravdani razlozi.
- (2) Zahtjev za mirovanje prava i obaveza podnosi se prije početka akademske godine.
- (3) Zahtjev za mirovanje prava i obaveza u toku akademske godine može se podnijeti u slučaju:
 - a) bolničkog liječenja ili trudnoće;
 - b) radi obavljanja odobrene stručne prakse u zemlji i inostranstvu;
 - c) učestvovanja u sportskim i drugim manifestacijama od značaja za državu; i

- d) drugih opravdanih razloga.
- (4) Odluku po obrazloženom zahtjevu studenta za mirovanje prava i obaveza donosi dekan fakulteta/akademije/visoke škole o čemu se u indeks i matičnu evidenciju studenta unosi odgovarajuća zabilješka.
 - (5) Po prestanku razloga zbog kojih je zatražio mirovanje student nastavlja studij prema važećem studijskom programu.

Član 51.

(Promjena studijskog programa)

Moguće je ostvariti prelaz s jednog studijskog programa na drugi unutar Univerziteta pod uslovima da se kandidatu prelazniku mogu priznati najmanje 2 (dva) ispita položena na studijskom programu s kojeg prelazi, da su ispunjeni uslovi iz člana 244. stav (1) tačka a) i b) Statuta, da se ne dovodi u pitanje izvođenje nastave studijske godine i studijskog programa s kojeg student prelazi i na koji prelazi, shodno važećim standardima i normativima u oblasti visokog obrazovanja.

Član 52.

(Prelazak sa drugog univerziteta)

- (1) Studenti drugih univerziteta mogu preći i nastaviti odgovarajući studij na Univerzitetu pod uslovima da se kandidatu prelazniku mogu priznati najmanje 2 (dva) ispita položena na studijskom programu s kojeg prelazi, ukoliko postoji istovjetnost i/ili srodnost nastavnih programa, odnosno njihovog sadržaja i obima.
- (2) Ukoliko postoji razlika u nastavnim programima položenih predmeta, ona se utvrđuje i student ju je dužan položiti.
- (3) Po okončanju postupka priznavanja položenih ispita studentu prelazniku utvrđuje se status u skladu s članom 241. stav (1) Statuta Univerziteta.

Član 53.

(Zahtjev za prelazak)

- (1) Zahtjev za prelazak, uz ovjerene nastavne planove i programe položenih predmeta, te uvjerenje o položenim ispitima i ECTS bodovima, student podnosi fakultetu, najkasnije do 30. 9. tekuće godine.
- (2) Odluku o odobrenju prelaza unutar Univerziteta i s drugog Univerziteta donosi dekan.
- (3) Na odluku iz prethodnog stava može se uložiti prigovor NNV/UNV-u fakulteta/akademije/visoke škole u roku od 8 (osam) dana, računajući od dana njenog prijema.

Član 54.

(Odluka o priznavanju ispita)

- (1) Odluku o priznavanju položenih ispita s drugog univerziteta donosi nastavno-naučno vijeće, na prijedlog komisije za nastavu.
- (2) Pripremu prijedloga za priznavanje ispita, na propisanom obrascu, vrši komisija za nastavu koju čine prodekan za nastavu fakulteta i ECTS koordinatori Univerziteta i fakulteta.
- (3) Protiv odluke iz stava 1. ovoga člana, može se uložiti prigovor NNV/UNV-u fakulteta.
- (4) Odluka po prigovoru je konačna.

Član 55.

(Gostujući student)

- (1) Na Univerzitetu može studirati gostujući student s drugih visokoškolskih ustanova iz zemlje i inostranstva, koji upisuje dijelove studijskog programa na Univerzitetu u skladu s ugovorom između univerziteta.
- (2) Svojestvo gostujućeg studenta može trajati 2 (dva) semestra u toku studija.

- (3) Prava i obaveze gostujućeg studenta, način pokrivanja troškova njegovog studiranja i druga pitanja vezana za njegov status, uređuju se ugovorom iz stava (1) ovoga člana, čije elemente predlaže prorektor za međunarodnu saradnju i osiguranje kvaliteta.
- (4) Pohađanje nastave i položeni ispiti gostujućeg studenta evidentiraju se u indeksu kojeg izdaje Univerzitet, te dokazuju uvjerenjem o položenim ispitima. Realizacija ove aktivnosti u nadležnosti je prorektora za nastavu i studentska pitanja, te ECTS koordinatora Univerziteta i organizacionih jedinica.
- (5) Studentske službe fakulteta/akademije/visoke škole vode evidenciju o gostujućim studentima, dok kancelarija prorektora za međunarodnu saradnju i osiguranje kvaliteta vodi zbirnu evidenciju o tim studentima.

Član 56.

(Realizacija nastave na drugim univerzitetima)

- (1) Student Univerziteta može realizovati dio studijskog programa na drugoj visokoškolskoj ustanovi u zemlji i inostranstvu kao gostujući student, u skladu s ugovorom između univerziteta, odnosno visokoškolske ustanove.
- (2) Na studente iz stava (1) ovoga člana analogno se primjenjuju odredbe st. (2) do (5) prethodnog člana.
- (3) Sva pitanja vezana za mobilnost studenata uređuje se posebnim pravilnikom.

Odjeljak F. Prijava i odbrana završnog/diplomskog rada

Član 57.

(Diplomski rad)

- (1) Studijskim programom prvog ciklusa studija može biti predviđen diplomski rad.
- (2) Student koji je izvršio sve obaveze utvrđene nastavnim planom i nastavnim programom, Statutom i drugim općim aktima, nakon ovjerenog zadnjeg semestra studija i položenih svih ispita, brani diplomski rad, odnosno polaže diplomski ispit u skladu sa studijskim programom i općim aktima.
- (3) Diplomski rad je u pisanoj formi obrađen problem iz studijske oblasti fakulteta/akademije/visoke škole, odnosno programa na kojem student studira, o temi koju student bira nakon ovjere zimskog semestra završne godine studija.
- (3) Način izbora teme, izrade i odbrane diplomskog rada, reguliše se procedurom, odnosno odgovarajućim općim aktom kojeg donosi Senat Univerziteta.
- (4) Diplomski rad može se vrednovati s najmanje prosječnim brojem ECTS bodova jednog predmeta, odnosno s najviše prosječnim brojem ECTS bodova za dva predmeta.

Član 58.

(Tema završnog/diplomskog rada)

- (1) Tema diplomskog rada mora biti iz studijske oblasti fakulteta/akademije/visoke škole, odnosno programa na kojem student studira, uz mogućnost interdisciplinarnog pristupa.
- (2) Student može jednom promijeniti temu završnog/diplomskog rada.
- (3) Postupak izrade i odbrane završnog/diplomskog rada, na studijskim programima na kojima je obavezan, provodi se u skladu s procedurom usvojenom od strane nadležnih organa Univerziteta, na način i u postupku definisanim Statutom i drugim općim aktima Univerziteta.
- (4) NNV/UNV fakulteta akademije usvaja raspored diplomanata po katedrama za izradu i odbranu diplomskih radova, te imenuje mentora za izradu i odbranu diplomskih radova.
- (5) Mentor u dogovoru sa studentom predlaže dekanu temu za izradu završnog/diplomskog rada, u skladu s uslovima i rokovima utvrđenim Statutom Univerziteta, o čemu dekan donosi rješenje.

POGLAVLJE II. magistarski studij

Odjeljak A. Organizacija magistarskog studija

Član 59.

(Cilj magistarskog studija)

Cilj magistarskog studija je osposobljavanje studenata za sistematično razumijevanje i savladavanje znanja u svom području studija zasnovanom na originalnosti u razvoju i primjeni ideja u kontekstu istraživačkog rada, za primjenu znanja i razumijevanja, rješavanja problema u novim i nepoznatim sredinama unutar šireg (interdisciplinarnog) konteksta u vezi s njihovim područjem studija, za prenošenje svojih razmišljanja i znanja, jasno i nedvosmisleno, uz korištenje odgovarajućih jezika, auditoriju koji nije specijalizovan ili koji je specijalizovan, za podizanje svojih znanja na viši nivo i produbljivanje razumijevanja svog područja studija ili discipline, za kontinuirano razvijanje vlastite vještine kroz samostalno učenje i razvoj radi stjecanja interpersonalne vještine i vještine timskog rada, primjerene različitim kontekstima učenja i zaposlenja, te za razvijanje sposobnosti vođenja, pokretanja inicijative i davanje doprinosa promjeni i razvoju.

Član 60.

(Organizacija magistarskog studija)

- (1) Univerzitet, fakulteti/akademije/visoke škole, organizuju i izvode studij drugog ciklusa (u daljem tekstu: magistarski studij) za stjecanje akademskog stručnog ili umjetničkog zvanja magistra u određenoj naučnoj ili umjetničkoj oblasti.
- (2) Kalendar organizacije i realizacije nastave u okviru studijske/akademske godine, zajedno sa planom polaganja ispita koji uključuje termine za završne, popravne i dodatne popravne ispite, utvrđuje i objavljuje NNV/UNV fakulteta/akademija/ visokih škola tokom prve polovine zimskog semestra akademske godine.

Odjeljak B. Studijski program

Član 61.

(Studijski program magistarskog studija)

- (1) Magistarski studij izvodi se na studijskim programima, koje na prijedlog NNV/UNV fakulteta/akademije, odnosno vijeća univerzitetskog interdisciplinarnog magistarskog studija (u daljnjem tekstu: vijeće studija), donosi Senat Univerziteta.
- (2) Izmjene i dopune studijskog programa vrše se u istom postupku propisanom za njegovo donošenje u skladu sa Zakonom i Statutom Univerziteta i objavljuju prije raspisivanja konkursa za upis na magistarski studij.
- (3) Univerzitet može učestvovati u organizovanju i izvođenju zajedničkog studijskog programa magistarskog studija s drugim visokoškolskim ustanovama o čemu odluku donosi Senat Univerziteta, a na prijedlog fakulteta/akademije za određeni zajednički studijski program.
- (4) Pravila u pogledu načina izvođenja nastave, ispita, kao i sistema bodovanja utvrđuju se u skladu s posebnim sporazumom potvrđenim od strane Senata Univerziteta.
- (5) Zajednički studijski programi magistarskog studija mogu se organizovati i izvoditi na Univerzitetu iz naučnih, odnosno umjetničkih oblasti, za koje su fakulteti/akademije/visoke škole matični, na osnovu odluke Senata Univerziteta, po zajedničkom prijedlogu NNV/UNVa fakulteta/akademije.

Član 62.**(Nastavni plan i program magistarskog studija)**

- (1) Nastavni plan i program magistarskog studija sadrži:
 - a) prikaz predmeta sistematizovanih prema studijskim godinama i semestrima i pripadnosti predmeta obaveznim i izbornim;
 - b) nastavni sadržaj predmeta;
 - c) broj ECTS bodova za svaki predmet;
 - d) prikaz organizacije i oblika nastave: predavanja, seminari, istraživački, umjetnički, terenski i praktični rad;
 - e) prikaz uslova za pohađanje nastave, polaganje ispita i realizaciju pojedinih obaveza studija i magistarskog rada; i
 - f) prikaz strukture magistarskog rada s brojem ECTS bodova i planiranim terminima za početak i završetak izrade rada.
- (2) Nastavni plan i program utvrđuje i predlaže NNV/UNV fakulteta/akademije, odnosno vijeća studija, a donosi Senat Univerziteta.

Član 63.**(Objava nastavnih planova i programa)**

- (1) Nastavni planovi i nastavni programi objavljuju se u odgovarajućoj publikaciji fakulteta/akademije/visoke škole
- (2) Pored objavljivanja iz prethodnog stava, s nastavnim planovima i nastavnim programima studenti se upoznaju na početku akademske godine putem oglasne ploče fakulteta/akademije/visoke škole, *web*-stranice fakulteta/akademije/Univerziteta, te na druge odgovarajuće načine.

Član 64.**(Izmjene i dopune nastavnih planova i programa)**

Izmjene i dopune nastavnih planova i nastavnih programa vrše se po istom postupku utvrđenom za njihovo donošenje u skladu sa Zakonom i Statutom Univerziteta.

Odjeljak C. Trajanje i realizacija magistarskog studija**Član 65.****(Trajanje magistarskog studija)**

- (1) Magistarski studij po pravilu traje jednu ili dvije godine, a vrednuje se sa 60 (šezdeset), odnosno 120 (stotinu dvadeset) ECTS bodova (u zavisnosti od trajanja dodiplomskog studija) i to tako da u zbiru s dodiplomskim studijem iznosi 300 (tri stotine) ECTS bodova.
- (2) Magistarski studij se može organizovati i izvoditi kao dvogodišnji studij (za kandidate koji su na dodiplomskom studiju ostvarili 180 (stotinu osamdeset) ECTS bodova) i kao jednogodišnji studij (za kandidate koji su na dodiplomskom studiju ostvarili 240 (dvije stotine četrdeset) ECTS bodova).
- (3) Student ima pravo započeti studij završiti po studijskom programu, nastavnom planu i nastavnom programu, koji su bili u primjeni prilikom upisa u I (prvu) godinu studija, i to može trajati najduže do isteka akademske godine u kojoj ga sustiže generacija studenata upisanih po izmijenjenom nastavnom planu i programu.
- (4) Student koji ne završi započeti studij u roku utvrđenom u prethodnom stavu, završit će studij po izmijenjenom studijskom programu i nastavnom planu i programu.

Član 66.

(Izvođenje i realizacija studijskog programa)

- (1) Studijski program magistarskog studija izvodi se po studijskim/akademskim godinama i semestrima.
- (2) Studijski program magistarskog studija realizuje se kroz:
 - a) teorijsku i/ili praktičnu nastavu, vježbe, praktikume, seminare, praksu i sl.;
 - b) samostalan rad, kolokvije, dobrovoljni rad u lokalnoj zajednici organizovan od strane Univerziteta, odnosno fakulteta/akademije/visoke škole, na projektima od značaja za lokalnu zajednicu;
 - c) provjeru znanja i ocjenjivanje (testovi, završni ispit i sl.);
 - d) izradu magistarskog rada;
 - e) druge oblike angažovanja studenta, u skladu s konkretnim studijskim programom.

Odjeljak D. Upis na magistarski studij

Član 67.

(Stjecanje statusa studenta)

Status studenta magistarskog studija stječe se upisom na odgovarajući studijski program.

Član 68.

(Uslovi upisa na magistarski studij)

- (1) Upis na magistarski studij vrši se na osnovu javnog konkursa koji raspisuje i njegov sadržaj utvrđuje Senat, na prijedlog NNV/UNV-a fakulteta/akademije.
- (2) Pravo upisa na magistarski studij imaju kandidati sa završenim odgovarajućim dodiplomskim studijem, koji se vrednuje s najmanje 180 (stotinu osamdeset), odnosno 240 (dvije stotine četrdeset) ECTS bodova, odnosno 300 (tri stotine) ECTS bodova (kandidati koji su završili prvi i drugi ciklus studija po modelu 3+2), kao i kandidati koji su završili studij po predbolonjskim nastavnim planovima i programima.
- (3) Kandidat, koji je ispunio uslove iz prethodnog stava, ima pravo upisa i na magistarski studij iz drugih srodnih oblasti, koje se razlikuju od oblasti studijskog programa prvog ciklusa studija koji je završio, pod uslovima koje, na prijedlog NNV/UNV fakulteta/akademije, odnosno vijeća studija, koji realizuje magistarski studijski program, utvrdi Senat Univerziteta.
- (4) Kandidati, koji su prethodni stepen obrazovanja završili u inostranstvu, stječu pravo učešća na konkursu uz prethodno proveden postupak nostrifikacije stečene diplome, odnosno postupak priznavanja stečenog obrazovanja u inostranstvu.

Član 69.

(Postupak upisa kandidata)

- (1) Prilikom prijave na konkurs kandidat dostavlja dokumentaciju u skladu sa uslovima konkursa.
- (2) Prijem kandidata za upis u I (prvu) godinu magistarskog studija provode komisije koje imenuju dekani fakulteta/akademije/visoke škole, odnosno rukovodilac studija kada se radi o studijskom programu interdisciplinarnog magistarskog studija.
- (3) Komisije iz prethodnog stava dužne su osigurati tajnost ispitnog materijala i druge dokumentacije do okončanja kvalifikacionog/prijemnog ispita za studijske programe koji predviđaju polaganje prijemnog ispita te sačiniti preliminarnu rang-listu u skladu s utvrđenim kriterijima i istu objaviti na oglasnoj ploči fakulteta/akademije/visoke škole, odnosno Univerziteta, u roku utvrđenom konkursom.
- (4) Na objavljenu preliminarnu rang-listu kandidati mogu uložiti prigovor NNV/UNV-u fakulteta/akademije, odnosno vijeću studija, u roku od 3 (tri) dana od dana njenog objavljivanja.

- (5) NNV/UNV fakulteta/akademije, odnosno vijeće studija, nakon donošenja odluka po eventualnim prigovorima, utvrđuju konačnu rang-listu koja se objavljuje na njihovim oglasnim pločama, najkasnije 24 (dvadeset četiri) sata nakon njenog utvrđivanja, s jasnom naznakom primljenih kandidata.
- (6) Kandidat koji je ostvario pravo na upis u prvu godinu studija studijskog programa fakulteta/akademije, koji ne predviđa polaganje prijemnog ispita, ne može ostvariti status studenta u toku prve studijske godine na fakultetu/akademiji na kojoj se polaže prijemni ispit.

Član 70.

(Upis primljenih kandidata)

- (1) Kandidat je ostvario pravo na upis ako se nalazi na rang-listi do broja koji je konkursom predviđen za upis.
- (2) Kandidat koji je ostvario pravo na upis, a u predviđenom roku nije izvršio upis, gubi to pravo, a umjesto njega pravo na upis stječe sljedeći kvalifikovani kandidat na rang-listi.
- (3) Prijem i upis studenata u prvu studijsku/akademsku godinu magistarskog studija vrši se u svakom slučaju u skladu sa Zakonom, Statutom Univerziteta, ovim Pravilnikom i na osnovu konačnih rezultata javnog konkursa.

Odjeljak E. Nastava i vrednovanje rezultata rada tokom studija

Član 71.

(Nastava)

Nastava se izvodi prema utvrđenom rasporedu nastave koji su fakulteti dužni objaviti najkasnije 10 (deset) dana prije početka nastave na svojim oglasnim pločama i *web*-stranicama.

Član 72.

(Plan rada)

- (1) Predmetni nastavnik obavezan je da za svaki predmet utvrdi plan rada koji uključuje evaluaciju prisustva nastavi i vježbama, rokove i način provjere znanja (testove, projekte i sl.).
- (2) Predmetni nastavnik obavezan je da u prvoj sedmici nastave upozna studente s planom rada na predmetu, te ga učini dostupnim studentima.

Član 73.

(Angažovanje studenta)

- (1) Ukupno angažovanje studenta sastoji se od nastave (predavanja, auditorne i/ili praktične vježbe, praksa, seminari i drugo), u skladu sa studijskim programom, samostalnog rada (testovi, završni ispiti) i izrade magistarskog rada.
- (2) Prisustvo studenta svim vidovima nastave je obavezno.
- (3) O urednom pohađanju svih oblika nastave vodi se evidencija za svaki predmet na obrascu ili elektronski na osnovu koje student, po odslušanom semestru, dobija potpis od predmetnog nastavnika u indeksu.

Član 74.

(Opterećenje studenata)

- (1) Zadaci predviđeni za individualni rad studenata (seminarski radovi, zadaće, projekti i dr.) moraju se ravnomjerno rasporediti u toku semestra.
- (2) Ukupni obim obaveza mora se uskladiti sa opterećenjem predviđenim na predmetu i broju ECTS bodova.

Član 75.
(Konsultacije)

- (1) Nastavnik je dužan da u toku nastave, izrade samostalnih zadataka i pripreme provjere znanja pomogne studentima organizovanjem konsultacija.
- (2) Termini konsultacija moraju se uskladiti sa terminima nastave.

Član 76.
(Učenje na daljinu)

Bliže uslove i način organizovanja studijskog programa na daljinu propisuje ministar.

Član 77.
(Ispiti)

- (1) Student, koji nije izvršio obaveze propisane studijskim programom i planom nastave iz pojedinog predmeta, ne može pristupiti polaganju ispita.
- (2) Ispiti se mogu polagati usmeno, pismeno ili kombinacijom pismene i usmene provjere, odnosno praktično, ako je to predviđeno sadržajem nastavnog predmeta.
- (3) Student ima pravo uvida u pismeni dio ispita na isti način kao i student dodiplomskog studija.
- (4) Konačna ocjena o uspjehu studenta utvrđuje se na osnovu ukupnih aktivnosti studenta tokom nastave i uspjeha postignutog na završnom ispitu s tim da se samo prolazna ocjena unosi u indeks studenta.

Član 78.
(Ovjera semestra i godine)

- (1) Tokom ovjere semestra evidentira se broj ECTS bodova koje je student ostvario.
- (2) Zimski semestar ovjerava se nakon završetka nastave zimskog, dok ovjera ljetnog semestra po završetku nastave ljetnog semestra studijske godine.

Član 79.
(ECTS bodovi jednogodišnjeg i dvogodišnjeg magistarskog studija)

- (1) Cjelokupni jednogodišnji magistarski studij, uključujući i završni magistarski rad, vrednuje se s ukupno 60 ECTS bodova, a dvogodišnji postdiplomski studij s ukupno 120 ECTS bodova, ukoliko isto nije regulisano na drugačiji način posebnim sporazumom zaključenim u okviru zajedničkog studijskog programa.
- (2) Studijski programi magistarskog studija podijeljeni su na semestre, koji se, u skladu s prethodnim stavom i Evropskim sistemom prijenosa bodova, vrednuju s odgovarajućim brojem bodova u jednom semestru, odnosno u jednoj akademskoj godini.
- (3) Broj ECTS bodova za pojedine predmete magistarskog studija određuje se prema ukupnom opterećenju studenta (teorijska i/ili praktična nastava, vježbe, seminarski radovi i dr.), vremenu studenta posvećenom samostalnim zadacima (domaći zadaci, projekti, istraživački radovi i dr.), te vremenu posvećenom učenju kod pripreme za provjeru znanja i ocjenjivanja (testovi, završni ispit i dr.).
- (4) Magistarski rad se može vrednovati s najmanje prosječnim brojem ECTS bodova dva predmeta, odnosno s najviše prosječnim brojem ECTS bodova za tri predmeta.
- (5) Ukoliko je riječ o zajedničkom studiju, način vrednovanja može biti drugačiji od navedenih pravila, poštujući pravila drugog fakulteta i sporazuma.

Član 80.**(Upis u narednu godinu studija)**

- (1) Student dvogodišnjeg magistarskog studija upisuje narednu godinu studija na osnovu ostvarenih ECTS bodova iz prethodne godine studija u skladu sa Zakonom, Statutom Univerziteta i studijskim programom.
- (2) Ako student ne ostvari broj ECTS bodova utvrđen Zakonom i drugim općim aktima Univerziteta za upis u narednu godinu studija, obnavlja upis u istu godinu studija.

Član 81.**(Preduslovni predmeti)**

Studijskim programom dvogodišnjeg magistarskog studija mogu se utvrditi preduslovni nastavni predmeti koje student mora ispuniti (ostvariti bodove), kako bi mogao pristupiti polaganju drugih predmeta utvrđenih studijskim programom.

Član 82.**(Obnova studijske godine)**

- (1) Student koji ne izvrši ovjeru semestra obnavlja upis u istu godinu studija.
- (2) Student koji ne ostvari ECTS bodove iz nekih nastavnih predmeta, ponovo upisuje iste, ako pripadaju grupi obaveznih predmeta, a ako su iz grupe izbornih predmeta, student može ponovno upisati isti nastavni predmet ili odabrati drugi izborni nastavni predmet da bi ostvario potreban broj ECTS kredita.
- (3) Student iz prethodnog stava može iz nepoloženih nastavnih predmeta ponovo slušati nastavu bez obaveze da istu potpisom ovjeri predmetni nastavnik.

Član 83.**(Apsolventi i imatrikulanti magistarskog studija)**

- (1) Student magistarskog studija, koji je ovjerio posljednji semestar (apsolvent), zadržava status studenta još 12 (dvanaest) mjeseci, odnosno do 30. septembra naredne godine.
- (2) Ukoliko student ne položi sve ispite u roku, utvrđenom u prethodnom stavu, preostale obaveze izvršava kao student-imatrikulant.
- (3) Status imatrikulacije podrazumijeva vođenje studenta u evidenciji, bez obaveze obnavljanja završne godine studija, te može trajati najduže do isteka akademske godine u kojoj ga sustiže generacija studenata upisanih po izmijenjenom nastavnom planu i programu.
- (4) Student koji ne položi sve ispite do roka utvrđenog u stavu (3) ovoga člana, obnavlja upis završne godine studija, uz obavezu polaganja razlike ispita izmijenjenog nastavnog plana i programa, ukoliko se ona utvrdi.
- (5) Studenti iz stavova (1) i (2) ovog člana imaju pravo na obavljanje preostalih završnih ispita u svakom kalendarskom mjesecu.

Član 84.**(Mirovanje statusa studenta)**

- (1) Prava i obaveze studenta mogu mirovati ako za to postoje opravdani razlozi.
- (2) Zahtjev za mirovanje prava i obaveza podnosi se prije početka akademske godine.
- (3) Zahtjev za mirovanje prava i obaveza u toku akademske godine može se podnijeti u slučaju:
 - a) bolničkog liječenja ili trudnoće;
 - b) radi obavljanja odobrene stručne prakse u zemlji i inostranstvu;
 - c) učestvovanja u sportskim i drugim manifestacijama od značaja za državu; i
 - d) drugih opravdanih razloga.

- (4) Odluku po obrazloženom zahtjevu studenta za mirovanje prava i obaveza donosi dekan fakulteta/akademije/visoke škole, o čemu se u indeks i matičnu evidenciju studenta unosi odgovarajuća zabilješka.
- (5) Po prestanku razloga zbog kojih je zatražio mirovanje, student nastavlja studij prema važećem studijskom programu.

Član 85.

(Promjena studijskog programa)

Moguće je ostvariti prelaz s jednog studijskog programa na drugi unutar Univerziteta, pod uslovima da se kandidatu prelazniku mogu priznati najmanje 2 (dva) ispita položena na studijskom programu s kojeg prelazi, da su ispunjeni uslovi iz člana 244. stav (1) tačka a) i b) Statuta, da se ne dovodi u pitanje izvođenje nastave studijske godine i studijskog programa s kojeg student prelazi i na koji prelazi, shodno važećim standardima i normativima u oblasti visokog obrazovanja.

Član 86.

(Prelazak sa drugog univerziteta)

- (1) Studenti drugih univerziteta mogu preći i nastaviti odgovarajući studij na Univerzitetu, pod uslovima da se kandidatu prelazniku mogu priznati najmanje 2 (dva) ispita položena na studijskom programu s kojeg prelazi, ukoliko postoji istovjetnost i/ili srodnost nastavnih programa, odnosno njihovog sadržaja i obima.
- (2) Ukoliko postoji razlika u nastavnim programima položenih predmeta, ona se utvrđuje i student ju je dužan položiti.
- (3) Po okončanju postupka priznavanja položenih ispita, studentu prelazniku utvrđuje se status u skladu s članom 241. stav (1) Statuta Univerziteta.

Član 87.

(Zahtjev za prelazak)

- (1) Zahtjev za prelazak, uz ovjerene nastavne planove i programe položenih predmeta, te uvjerenje o položenim ispitima i ECTS bodovima, student podnosi fakultetu, najkasnije do 30. 9. tekuće godine.
- (2) Odluku o odobrenju prelaza unutar Univerziteta i s drugog Univerziteta donosi dekan.
- (3) Na odluku iz prethodnog stava može se uložiti prigovor NNV/UNV-u fakulteta/akademije/visoke škole, u roku od 8 (osam) dana, računajući od dana njenog prijema.

Član 88.

(Odluka o priznavanju ispita)

- (1) Odluku o priznavanju položenih ispita s drugog univerziteta donosi nastavno-naučno vijeće, na prijedlog komisije za nastavu.
- (2) Pripremu prijedloga za priznavanje ispita, na propisanom obrascu, vrši komisija za nastavu koju čine prodekan za nastavu fakulteta i ECTS koordinatori Univerziteta i fakulteta.
- (3) Protiv odluke iz stava (1) ovoga člana, može se uložiti prigovor NNV/UNV-u fakulteta.
- (4) Odluka po prigovoru je konačna.

Član 89.

(Gostujući student)

- (1) Na Univerzitetu može studirati gostujući student s drugih visokoškolskih ustanova iz zemlje i inostranstva, koji upisuje dijelove studijskog programa na Univerzitetu, u skladu s ugovorom između univerziteta.
- (2) Svojstvo gostujućeg studenta može trajati 2 (dva) semestra u toku studija.

- (3) Prava i obaveze gostujućeg studenta, način pokrivanja troškova njegovog studiranja i druga pitanja vezana za njegov status, uređuju se ugovorom iz stava (1) ovoga člana, čije elemente predlaže prorektor za međunarodnu saradnju i osiguranje kvaliteta.
- (4) Pohađanje nastave i položeni ispiti gostujućeg studenta evidentiraju se u indeksu kojeg izdaje Univerzitet, te dokazuju uvjerenjem o položenim ispitima. Realizacija ove aktivnosti u nadležnosti je prorektora za nastavu i studentska pitanja, te ECTS koordinatora Univerziteta i organizacionih jedinica.
- (5) Studentske službe fakulteta/akademije/visoke škole vode evidenciju o gostujućim studentima, dok kancelarija prorektora za međunarodnu saradnju i osiguranje kvaliteta vodi zbirnu evidenciju o tim studentima.

Odjeljak F. Prijava i odbrana magistarskog rada

Član 90.

(Magistarski rad)

- (1) Magistarski studij završava se polaganjem svih ispita, te izradom i javnom odbranom magistarskog rada u skladu sa studijskim programom i Statutom Univerziteta.
- (2) Magistarski rad predstavlja samostalan naučnoistraživački i stručni rad kandidata kojim on pokazuje da je ovladao određenom problematikom i da može samostalno postavljati i rješavati naučnoistraživačke i stručne probleme/zadatke.

Član 91.

(Prijava za odobrenje teme magistarskog rada)

- (1) Student magistarskog studija, upisan prema konceptu 4+1+3, može podnijeti prijavu za odobrenje teme za izradu magistarskog rada NNV/UNV-u fakulteta/akademije putem katedri koje su matične za predmetni studij, odnosno vijeću interdisciplinarnog univerzitetskog magistarskog studija, nakon što je ovjerio i izvršio obaveze polaganja ispita prvog semestra na magistarskom studiju, dok student magistarskog studija, upisan prema konceptu 3+2+3, može podnijeti prijavu za odobrenje teme za izradu magistarskog rada nakon što je ovjerio i izvršio obaveze polaganja ispita na magistarskom studiju, s tim što prijavljena tema mora biti iz područja studijskog programa kojeg je pohađao.
- (2) Prijava teme u pravilu obuhvata sljedeće podatke: naziv fakulteta, studijskog programa i katedre, ime i prezime kandidata, broj indeksa, naziv teme, obrazloženje teme, strukturu rada, predmet istraživanja, hipotezu sa obrazloženjem, svrhu i cilj istraživanja, metode koje će se primjenjivati, osnovnu literaturu, mjesto i datum prijave sa priložima: biografija kandidata, bibliografija potencijalnog mentora, saglasnost potencijalnog mentora i izjava o akademskoj čestitosti. Obrazac izjave o akademskoj čestitosti čini sastavni dio ovog Pravilnika.
- (3) U zahtjevu, uz koji se dostavlja prijava teme magistarskog rada, student NNV/UNV-u fakulteta/akademije predlaže i mentora, uz prilaganje njegove pisane saglasnosti.

Član 92.

(Odobrenje teme i imenovanje mentora)

- (1) NNV/UNV fakulteta/akademije razmatra podnesenu prijavu, te, ukoliko je prihvati, donosi odluku o uslovima kandidata i podobnosti teme za izradu magistarskog rada, imenuje mentora, nakon čega kandidat nastavlja s radom/istraživanjem teme magistarskog rada.
- (2) Prilikom razmatranja prijave, NNV/UNV fakulteta/akademije utvrđuje naučnu utemeljenost predložene teme, strukturu i njeno obrazloženje, metodološke uzuse i podobnost kandidata za njenu izradu, kao i kadrovske potrebe Univerziteta, odnosno drugih pravnih subjekata i šire društvene zajednice. Na istoj sjednici NNV/UNV-a fakulteta/akademije, odnosno vijeća studija, na kojoj se kandidatu odobri tema za izradu magistarskog rada, imenuje se i mentor iz reda

nastavnika izabranih na užoj naučnoj oblasti/nastavnom predmetu iz kojeg se radi magistarski rad.

- (3) Mentor kandidatu, po odobrenoj temi magistarskog rada, može biti nastavnik koji ima izbor za nastavni predmet, odnosno naučnu oblast iz koje se radi magistarski rad.
- (4) Ukoliko je magistarski rad multidisciplinaran, može se odrediti i komentor, izabran za nastavni predmet, odnosno naučnu oblast iz koje se radi magistarski rad.
- (5) Mentor vodi kandidata u njegovom teorijskom i istraživačkom radu i pruža mu pomoć u cjelokupnom procesu izrade magistarskog rada.
- (6) U slučaju da mentor odsustvuje u procesu izrade rada, duže od 3 (tri) mjeseca, ili u drugim slučajevima njegove spriječenosti koji mogu dovesti do zastoja u izradi magistarskog rada, kandidat ili mentor mogu podnijeti zahjev za promjenu mentora, o čemu odlučuje NNV/UNV fakulteta/akademije.

Član 93.

(Rokovi)

- (1) Magistarski rad može se predati na ocjenu i daljnji postupak najkasnije u roku od 3 (tri) godine, računajući od dana odobravanja prijavljene teme magistarskog rada, ukoliko je kandidat položio sve ispite i izvršio sve finansijske i druge obaveze, predviđene studijskim programom i općim aktima Univerziteta.
- (2) Na molbu kandidata, NNV/UNV fakulteta/akademije može produžiti rok iz prethodnog stava, najduže još 1 (jednu) godinu, iz opravdanih razloga (objektivne okolnosti istraživanja, porodiljsko odsustvo, teža bolest i sl.).
- (3) Ukoliko kandidat ne preda magistarski rad na ocjenu, u rokovima utvrđenim stavovima (1) i (2) ovoga člana, postupak za stjecanje akademskog zvanja magistra iz naučnih, umjetničkih i stručnih oblasti, obustavit će se rješenjem dekana, odnosno rukovoditelja vijeća

Član 94.

(Komisija za ocjenu i odbranu magistarskog rada)

- (1) Kada kandidat preda završen magistarski rad, NNV/UNV fakulteta/akademije, odnosno vijeće postdiplomskog studija Univerziteta, obrazuje komisiju za ocjenu i odbranu magistarskog rada (dalje: komisija za ocjenu i odbranu), u roku od 30 dana od dana njegove predaje.
- (2) Komisija se, u pravilu, sastoji od predsjednika i 2 (dva) člana, od kojih je jedan član mentor (koji ne može biti predsjednik), te jednog zamjenika predsjednika/člana i sekretara.
- (3) Kada se radi o multidisciplinarnoj temi magistarskog rada, komisija za ocjenu broji do 5 (pet) članova, uključujući i predsjednika.
- (4) Predsjednik i članovi komisije mogu biti u naučno-nastavnom zvanju docenta, vanrednog profesora, redovnog profesora i *professora emeritusa*, od kojih je većina iz uže naučne oblasti kojoj pripada tema magistarskog rada.

Član 95.

(Izveštaj komisije za ocjenu i odbranu)

- (1) Komisija za ocjenu i odbranu pregleda magistarski rad i podnosi pisani izvještaj NNV/UNV-u fakulteta/akademije, odnosno vijeću postdiplomskog studija Univerziteta, u roku koji ne može biti duži od 30 dana.
- (2) U izvještaju iz prethodnog stava, kojeg mora podržavati većina članova, komisija za ocjenu i odbranu može predložiti da se rad prihvati i kandidatu omogućiti njegova odbrana, da se rad vrati kandidatu na doradu/dopunu ili da se rad odbije.
- (3) Član komisije za ocjenu i odbranu koji ne podržava izvještaj iz prethodnog stava ovoga člana, a za kojeg se opredijelila većina članova, obavezan je svoje mišljenje izdvojiti i dostaviti u pisanoj formi.

- (4) Na osnovu prijedloga komisije za ocjenu i odbranu, NNV/UNV fakulteta/akademije, odnosno vijeće postdiplomskog studija Univerziteta, donosi odluku o prihvatanju, vraćanju na doradu/dopunu ili odbijanju izvještaja, s odgovarajućim obrazloženjem.
- (5) Odluka NNV/UNV-a fakulteta/akademije, odnosno vijeća Univerziteta, iz prethodnog stava jeste konačna.

Član 96.

(Vraćanje magistarskog rada na doradu/dopunu)

- (1) Ukoliko NNV/UNV fakulteta/akademije, odnosno vijeće postdiplomskog studija Univerziteta, vrati kandidatu rad na doradu/dopunu, može proširiti komisiju za ocjenu i odbranu doradenog/dopunjenog magistarskog rada.
- (2) Ukoliko se rad vrati na doradu/dopunu, kandidatu se utvrđuje rok za okončanje dodatnog rada koji ne može biti duži od 3 (tri) mjeseca.
- (3) Kada komisija za ocjenu i odbranu primi doradeni/dopunjeni magistarski rad, dužna je sačiniti izvještaj o ocjeni i podnijeti ga NNV/UNV-u fakulteta/akademije, odnosno vijeću postdiplomskog studija Univerziteta, u roku od 30 dana od dana prijema takvog rada kojeg podržava većina njenih članova.

Član 97.

(Zahtjev za odobravanje nove teme magistarskog rada)

- (1) Ukoliko se rad kandidata odbije ili kandidat iz nekih drugih opravdanih razloga ne doradi/dopuni već prijavljeni rad, u roku iz stava (2) prethodnog člana, kandidat ima pravo da podnese zahtjev za odobravanje nove teme magistarskog rada.
- (2) Mogućnost iz prethodnog stava kandidat može koristiti samo jedanput.

Član 98.

(Odbrana magistarskog rada)

- (1) Kada NNV/UNV fakulteta/akademije, odnosno vijeće postdiplomskog studija Univerziteta, prihvati afirmativan izvještaj komisije za ocjenu i odbranu magistarskog rada, zakazuje javnu odbranu rada pred komisijom za ocjenu i odbranu magistarskog rada.
- (2) NNV/UNV fakulteta/akademije imenuje sekretara za odbranu magistarskog rada
- (3) Uz donošenje odluke/odluka iz stava (1), NNV/UNV fakulteta/akademije, odnosno vijeće postdiplomskog studija Univerziteta, na istoj sjednici utvrđuje datum, vrijeme i mjesto odbrane, s pozivom kandidatu da pristupi odbrani, u roku koji ne može biti kraći od 15 (petnaest) dana, niti duži od 2 (dva) mjeseca, računajući od dana održavanja sjednice.
- (4) Magistarski rad se izlaže javno u prostorijama Univerziteta ili na drugoj lokaciji koju odobri NNV/UNV fakulteta/akademije, odnosno vijeće postdiplomskog studija.
- (5) Sekretarijat fakulteta/akademije, odnosno sekretar, odnosno vijeće postdiplomskog studija Univerziteta, objavljuje oglas o odbrani magistarskog rada najkasnije 7 (sedam) dana prije datuma zakazane odbrane, na oglasnoj ploči fakulteta/akademije i Univerziteta, te na njegovoj web-stranici.
- (6) Oglas iz prethodnog stava sadrži podatke o kandidatu, naslov rada, dan, vrijeme i mjesto odbrane, naznaku da je njegova odbrana javna i prisustvo slobodno, kao i mogućnost pregleda rada.

Član 99.

(Obustavljanje postupka za stjecanje naučnog/umjetničkog stepena magistra)

Ukoliko kandidat ne pristupi zakazanoj odbrani magistarskog rada, a razloge ne opravda, dekan će rješenjem obustaviti postupak za stjecanje naučnog/umjetničkog stepena magistra iz naučnih, umjetničkih i stručnih oblasti, te kandidatu vratiti podneseni magistarski rad.

Član 100.

(Tok odbrane magistarskog rada)

- (1) Odbrana magistarskog rada pred komisijom sastoji se iz dva dijela: I (prvi) dio – usmena prezentacija rada, i II (drugi) dio – odgovor na postavljena pitanja komisije za ocjenu i odbranu.
- (2) Kandidat je odbranio magistarski rad ako je većina članova komisije za ocjenu i odbranu afirmativno ocijenila odbranu, odnosno kandidat nije odbranio magistarski rad ukoliko je većina članova komisije neafirmativno ocijenila odbranu.
- (3) Nakon uspješne odbrane magistarskog rada, kandidat je dužan najkasnije u roku od 15 (petnaest) dana uvezati rad i predati ga studentskoj službi u 8 (osam) primjeraka i 1 (jedan) u elektronskoj formi.
- (4) Ako magistarski rad nije odbranjen, kandidat može prijaviti novu temu najranije 1 (jednu) godinu, a najkasnije 2 (dvije) godine, od dana saopćavanja neafirmativne ocjene odbrane.
- (5) Postupak izrade i odbrane magistarskog rada provodi se u skladu s odredbama Statuta Univerziteta i drugim općim aktima Univerziteta, kao i u skladu s procedurom, usvojenom od nadležnih organa Univerziteta.

Član 101.

(Postupak osporavanja/oduzimanja stečenog naučnog stepena magistra)

- (1) Ako se, nakon odbranjenog magistarskog rada, pojave opravdane sumnje da završni magistarski rad nije samostalan rad kandidata, može se pokrenuti postupak osporavanja/oduzimanja stečenog akademskog/stručnog/umjetničkog zvanja magistra.
- (2) U slučaju iz prethodnog stava, NNV/UNV fakulteta/akademije određuje komisiju od 3 (tri) člana, koja ispituje osnovanosti sumnje u samostalnost izrade magistarskog rada.
- (3) Komisija iz prethodnog stava, imenuje se analognom primjenom člana 96. ovog Pravilnika, s tim što njen sastav ne mogu činiti nastavnici koji su bili u sastavu komisije za ocjenu i odbranu spornog rada.

Član 102.

(Izvještaj komisije)

- (1) Izvještaj komisije iz stava (2) prethodnog člana, predstavlja osnov za donošenje odluke NNV/UNV-a fakulteta/akademije.
- (2) Ako komisija iz prethodnog člana utvrdi da je sumnja neosnovana pisano će obavijestiti NNV/UNV fakulteta/akademije Univerziteta, koje će obustaviti postupak i o tome obavijestiti kandidata.
- (3) Ako komisija utvrdi da magistarski rad nije samostalan rad kandidata, podnijet će o tome izvještaj NNV/UNV-u fakulteta/akademije Univerziteta, s prijedlogom za oduzimanje akademskog /stručnog/umjetničkog zvanja magistra.
- (4) NNV/UNV fakulteta/akademije Univerziteta, u roku od mjesec dana, razmotrit će izvještaj komisije, te ukoliko ne prihvati izvještaj komisije, donijet će odluku o obustavljanju daljnjeg postupka, a ukoliko prihvati izvještaj komisije, donijet će odluku o oduzimanju akademskog/stručnog/umjetničkog zvanja magistra i poništenju diplome.
- (5) Na sjednicu NNV/UNV-a fakulteta/akademije Univerziteta poziva se i lice kome se osporava akademsko/stručno/umjetničko zvanje magistra, s tim da se sjednica može održati i u njegovom odsustvu, ako pravovremeno ne opravda svoj izostanak.
- (6) Odluka iz stava (4) ovoga člana objavljuje se u javnim glasilima, na oglasnoj ploči i *web*-stranici fakulteta i Univerziteta.

POGLAVLJE III. DOKTORSKI STUDIJ

Odjeljak A. Organizacija doktorskog studija

Član 103.

(Doktorski studij)

Doktorskim studijem smatra se svaki studijski program koji daje pravo na stjecanje diplome, akademske titule i naučnog zvanja doktora nauka ili zvanja doktora umjetnosti za određenu oblast, u skladu sa Zakonom, Statutom Univerziteta i ovim Pravilnikom.

Član 104.

(Cilj doktorskog studija)

- (1) Cilj doktorskog studija je osposobljavanje kandidata za stjecanje specijalističkih znanja iz užeg područja iz kojeg kandidat priprema završni/doktorski rad/disertaciju (u daljnjem tekstu: doktorski rad), za korištenje naučnih metoda i istraživačkih tehnika u užem području istraživanja, za kreativno rješavanje kompleksnih problema iz prakse, odnosno osposobljavanja za daljnji naučnoistraživački rad.
- (2) Izučavanjem obaveznih predmeta studenti doktorskog studija ovladat će savremenom metodologijom naučnog istraživanja, kao i modernim kvantitativnim i kvalitativnim metodama istraživanja.
- (3) Izučavanjem izbornih predmeta i izradom seminarskih radova iz oblasti doktorskog rada, studenti doktorskog studija ovladat će najvišim nivoom znanja o tematici određenog užeg naučnog područja.

Član 105.

(Organizator studija)

- (1) Univerzitet, odnosno fakultet/akademija, organizuje doktorski studij (u daljnjem tekstu: Organizator studija).
- (2) Doktorski studij se organizuje i izvodi u prostorijama Univerziteta, van prostorija, *online* ili kombinovanjem ova tri načina studiranja.
- (3) Doktorski studij se organizuje i izvodi kao trogodišnji, a pravo upisa imaju kandidati koji su na dodiplomskom i magistarskom studiju ostvarili 300 ECTS bodova, ili su pravo upisa stekli u postupku ekvivalencije ranije stečenog zvanja.
- (4) U realizaciji nastave doktorskog studija učestvuju nastavnici izabrani u zvanje redovnog profesora, vanrednog profesora ili *professora emeritusa*.

Član 106.

(Zajednički studijski program doktorskog studija)

- (1) Univerzitet može učestvovati u organizovanju i izvođenju zajedničkog studijskog programa doktorskog studija s drugim visokoškolskim ustanovama, o čemu odluku donosi Senat Univerziteta, na prijedlog katedre koja je matična za određeni zajednički studijski program.
- (2) Zajednički studijski programi doktorskog studija mogu se organizovati i izvoditi na Univerzitetu, iz naučnih, odnosno umjetničkih oblasti, za koje su fakulteti/akademije/visoke škole matični, na osnovu odluke Senata Univerziteta, po zajedničkom prijedlogu NNV/UNV-a fakulteta/akademije.

Član. 107.**(Inicijativa i prijedlog za organizovanje doktorskog studija)**

- (1) Organizator studija pokreće inicijativu i utvrđuje prijedlog za organizovanje doktorskog studija, u skladu sa Pravilnikom o uvođenju novog studijskog programa (Službene novine ZDK 10/2019) Ministarstva za obrazovanje, nauku, kulturu i sport ZDK, te Procedurom za pokretanje novih studijskih programa na Univerzitetu.
- (2) Doktorski studij na Univerzitetu organizuje se i ostvaruje u skladu sa pravilima studiranja zasnovanim na Evropskom sistemu prijenosa bodova (ECTS).

Član 108.**(Organizacija studija)**

- (1) Univerzitet i fakulteti/akademije organizuju i izvode doktorski studij iz naučnih, umjetničkih i stručnih oblasti za koje su akreditovani, u skladu sa studijskim programima i nastavnim planovima i programima.
- (2) Kalendar organizacije i realizacije nastave u okviru studijske/akademske godine, zajedno sa planom polaganja ispita koji uključuje i termine za završne, popravne i dodatne popravne ispite, utvrđuje i objavljuje vijeće doktorskog studija tokom prve polovine zimskog/ljetnog semestra akademske godine.
- (3) Doktorski studij sastoji se iz:
 - a) definisanja studijskog programa, oblasti, podoblasti, discipline;
 - b) pohađanja nastave i praćenje vrednovanja rezultata kroz utvrđene provjere znanja;
 - c) izbora naučne/umjetničke oblasti u okviru koje će se raditi doktorski rad i izbora mentora;
 - d) prijave i prezentacije izabrane teme, pristupa i naučnog metoda doktorskog rada;
 - e) naučnoistraživačkog/umjetničkog i praktičnog rada na izradi doktorskog rada;
 - f) javne odbrane doktorskog rada;
 - g) objavljivanja dijelova istraživanja u referentnim časopisima.
- (4) Doktorski studij organizuje se i izvodi za redovne studente, za vanredne studente, za studente učenjem na daljinu ili kombinovanjem ova tri načina studiranja.

Član 109.**(Vijeće doktorskog studija)**

- (1) Vijeće doktorskog studija je stalno stručno tijelo koje vodi doktorski studij organizirano samostalno od strane fakulteta/akademije/Univerziteta (u daljem tekstu: vijeće studija).
- (2) Ukoliko se organizira zajednički doktorski studij od strane više fakulteta/akademije Univerziteta, vijeće doktorskog studija imenuje Senat Univerziteta. Ukoliko se organizira zajednički doktorski studij s drugom visokoškolskom ustanovom, vijeće doktorskog studija se utvrđuje sporazumno, a konačnu verifikaciju sporazuma vrši Senat Univerziteta.
- (3) Vijeće studija iz stava (1) ovog člana čine svi redovni i vanredni profesori članovi NNV/UNV, student predstavnik III ciklusa, kao i svi nastavnici-nosioci predmeta na doktorskome studiju. Ukoliko se organizuje zajednički doktorski studiji, vijeće studija se određuje posebnom odlukom Senata Univerziteta.
- (4) Vijeće studija iz stava (2) ovog člana čine svi nastavnici-nosioci nastavnog i istraživačkog procesa na doktorskome studiju, uključujući prodekane za nastavu i prodekane za naučnoistraživački /umjetničkoistraživački rad organizacione jedinice koja organizuje studij.
- (5) Vijeće studija upravlja doktorskim studijem, rješava sva pitanja koja se odnose na organizaciju i tok studiranja, predlaže Senatu Univerziteta donošenje odluka u vezi sa studijem (komisije, mentore, komentore, teme i sl.).
- (6) Članove vijeća studija iz stavova (1) i (2), kao i sekretara vijeća studija imenuje Senat Univerziteta na početku svake akademske godine.
- (7) Predsjedavajućeg vijeća studija imenuju članovi vijeća studija iz reda svojih članova.

- (8) Bliže odredbe o svim pitanjima iz domena rada vijeća studija utvrđuju se poslovnikom o radu, kojeg je potrebno usvojiti na konstituirajućoj sjednici.

Odjeljak B. Studijski program

Član 110.

(Struktura studijskog programa)

- (1) Doktorski studij izvodi se na studijskim programima koje, na prijedlog vijeća studija, donosi Senat Univerziteta.
- (2) Studijski program doktorskog studija sadrži:
 - a) stručni i akademski naziv, te stepen koji se stječe završetkom studija;
 - b) uslove za upis na studijski program;
 - c) liste obaveznih i izbornih nastavnih predmeta i broj sati potrebnih za njihovu realizaciju;
 - d) evaluaciju svakog nastavnog predmeta i završnog rada iskazanu u ECTS bodovima;
 - e) uslove za prelazak s drugih studijskih programa u okviru istih ili srodnih oblasti studija;
 - f) način izbora općih univerzitetskih izbornih predmeta iz drugih studijskih programa;
 - g) uslove upisa u sljedeći semestar, odnosno sljedeću godinu studija, te način završetka studija;
 - h) način izvođenja studija i način provjere znanja za svaki predmet; i
 - i) druge podatke/informacije od značaja za izvođenje odnosnog studijskog programa.
- (3) Obavezni predmeti proširuju opća znanja studenata iz studijske oblasti u funkciji izabranog studijskog programa.
- (4) Izborni predmeti proširuju znanja studenata u izabranoj naučnoj/umjetničkoj oblasti.
- (5) Vijeće studija stara se i utvrđuje zastupljenost pojedinih predmeta na način da osigura određeni procenat obaveznih predmeta.

Član 111.

(Nastavni plan i program doktorskog studija)

- (1) Nastavni plan i program doktorskog studija sadrži opće i posebne uslove koje student mora zadovoljiti za stjecanje određenih znanja i to:
 - a) prikaz predmeta sistematizovanih prema studijskim godinama i semestrima te pripadnosti predmeta obaveznim i izbornim;
 - b) nastavni sadržaj predmeta;
 - c) broj ECTS bodova za svaki predmet;
 - d) prikaz organizacije i oblika nastave (predavanja, seminari, istraživački, umjetnički, terenski i praktični rad);
 - e) prikaz uslova za pohađanje nastave, polaganje ispita i realizaciju pojedinih obaveza studija i izrade doktorskog rada; i
 - f) prikaz strukture doktorskog rada s brojem ECTS bodova i planiranim terminima za početak i završetak izrade rada.
- (2) Nastavni plan i program utvrđuje i predlaže vijeće studija, a usvaja Senat Univerziteta.

Član 112.

(Objava nastavnih planova i programa)

- (1) Nastavni planovi i nastavni programi objavljuju se u odgovarajućoj publikaciji fakulteta/akademije/visoke škole.
- (2) Pored objavljivanja iz prethodnog stava, s nastavnim planovima i nastavnim programima studenti se upoznaju na početku akademske godine putem oglasne ploče fakulteta/akademije/visoke škole, *web*-stranice fakulteta/akademije/Univerziteta te na druge odgovarajuće načine.

Član 113.**(Izmjene i dopune nastavnih planova i programa)**

Izmjene i dopune nastavnih planova i nastavnih programa vrše se po istom postupku utvrđenom za njihovo donošenje u skladu sa Zakonom i Statutom Univerziteta.

Odjeljak C. Trajanje i realizacija doktorskog studija**Član 114.****(Trajanje doktorskog studija)**

Doktorski studij traje 3 (tri) studijske godine, 6 (šest) semestara, i vrednuje se sa 180 (stotinu osamdeset) ECTS bodova.

Član 115.**(Izvođenje i realizacija studijskog programa doktorskog studija)**

- (1) Studijski program doktorskog studija izvodi se po studijskim godinama i semestrima.
- (2) Studijski program doktorskog studija realizuje se kroz:
 - a) nastavu;
 - b) naučnoistraživački i umjetnički rad; te
 - c) izradu i odbranu doktorskog rada.

Odjeljak D. Upis na doktorski studij**Član 116.****(Stjecanje statusa studenta)**

Status studenta doktorskog studija stječe se upisom na odgovarajući studijski program, a dokazuje se odgovarajućom studentskom ispravom - indeksom.

Član 117.**(Troškovi doktorskog studija)**

- (1) Troškove doktorskog studija snosi student ili neko drugi u njegovo ime i za njegov račun u skladu s potpisanim ugovorom između dekana i studenta.
- (2) Student može upisati sljedeći semestar po utvrđenom nastavnom planu i programu uz obavezu podmirenja troškova.
- (3) Troškove izrade doktorskog rada snosi student, odnosno njegov pokrovitelj.
- (4) Studenti su dužni troškove doktorskog studija podmiriti unaprijed za svaki semestar studija, dok troškove u toku postupka odbrane doktorskog rada plaćaju posebno.
- (5) U slučaju odustajanja od studija u toku odvijanja nastave student nema pravo tražiti povrat uplaćenog iznosa za pokrivanje troškova odvijanja studija.
- (6) Sve finansijske obaveze između kandidata i fakulteta regulišu se ugovorom iz stava (1) ovog člana.

Član 118.**(Upis na studij)**

- (1) Upis na studij vrši se na osnovu javnog konkursa koji raspisuje Senat na prijedlog vijeća studija/NNV-a/UNV, odnosno na zajednički prijedlog vijeća studija/NNV-a/UNV fakulteta/akademija za zajedničke studijske programe doktorskog studija, uz prethodnu saglasnost osnivača na plan upisa studenata, objavljuje Univerzitet na bosanskom, srpskom, hrvatskom ili engleskom jeziku.
- (2) Prilikom upisa na studij iz oblasti umjetnosti obavezno je provesti prijemni ispit. Tok i sadržaj prijemnog ispita propisuje svojim aktom vijeće organizacione jedinice.

- (3) Obavijest o konkursu za upis studenata objavljuje Univerzitet u najmanje jednom dnevnom listu koji se objavljuje na području Bosne i Hercegovine. Konkurs za upis studenata u prvu studijsku godinu objavljuje se na *web*-stranici Univerziteta/organizacione jedinice, kao i na oglasnim pločama Univerziteta/organizacione jedinice koja organizira studij.
- (4) Konkurs za upis kandidata na studij obavezno sadrži podatke o:
 - a) oblastima za koje se organizira studij;
 - b) broju studenata za upis po oblastima studija;
 - c) uslovima koje mora ispunjavati kandidat;
 - d) spisku potrebne dokumentacije o ispunjavanju uslova; i
 - e) rokovima za upis.

Član 119.

(Prijava na konkurs)

- (1) Na konkurs se mogu prijaviti kandidati koji su stekli diplomu drugog ciklusa studija, integriranog studija, akademskog specijaliste i magistra nauka/umjetnosti prema predbolonjskom sistemu studiranja iz odgovarajuće naučne/umjetničke oblasti.
- (2) Na konkurs se mogu prijaviti i kandidati koji su stekli zvanje na dodiplomskom studiju (VII stepen obrazovanja) u predbolonjskom sistemu studiranja iz odgovarajuće naučne/umjetničke oblasti, nakon izvršene ekvivalencije u skladu sa Pravilnikom o ekvivalenciji ranije stečenih akademskih titula naučnih ili stručnih zvanja i ekvivalenciji ranije položenih ispita za potrebe nastavka obrazovanja na Univerzitetu u Zenici.
- (3) Upis se može odobriti i osobama koje su završile studij II (drugog) ciklusa iz srodnih ili drugih naučnih polja, na način i pod uslovima utvrđenim od strane vijeća studija/NNV/UNV-a fakulteta/ akademije.
- (4) Kandidat za upis mora biti sposoban služiti se naučnom i stručnom literaturom na jednom od svjetskih jezika, što prije upisa dokazuje uvjerenjem certificirane škole za strane jezike ili položen ispit iz stranog jezika na studiju I (prvog) ili II (drugog) ciklusa.
- (5) Kandidatima koji su stekli titulu magistra nauka/umjetnosti prije uvođenja bolonjskog sistema trocikličnog studiranja ili titulu akademskog specijaliste može se priznati do 60 ECTAS bodova, na način koji pobliže utvrđuje vijeće studija, a preostali obim do 180 ECTAS bodova ovi kandidati stječu u skladu sa ovim pravilima.
- (6) Kandidati koji konkuriraju na studij iz umjetnosti moraju imati uspješnu umjetničku praksu, odnosno referentne radove, što bliže utvrđuje vijeće organizacione jedinice koja organizira studij.
- (7) Pravo upisa na interdisciplinarnu ili multidisciplinarnu studiju imaju kandidati koji su ispunili uslove iz prethodnog člana na jednom od studija drugog ciklusa, koji su uključeni u realizaciju interdisciplinarnog ili multidisciplinarnog programa trećeg ciklusa studija.
- (8) Kandidati, koji su prethodni stepen obrazovanja završili u inostranstvu, stječu pravo učešća na konkursu uz prethodno proveden postupak priznavanja stečenog zvanja u inostranstvu.

Član 120.

(Postupak upisa kandidata)

- (1) Kandidat za upis je dužan podnijeti prijavu i priložiti dokumente predviđene konkursom.
- (2) U slučaju da je broj prijavljenih kandidata veći od broja određenog u konkursu, izbor kandidata, koji su stekli pravo na upis, vrši se na osnovu odluke o kriterijima koju donosi vijeće studija.
- (3) Postupak rangiranja provodi komisija za upis studenata, koju imenuje vijeće studija iz reda nastavnika studija, koji se organizuje.
- (4) Prijedlog rang-liste dostavlja se vijeću studija na konačno usvajanje.
- (5) Kandidati s istim uspjehom imaju pravo upisa pod jednakim uslovima.

- (6) Preliminarnu rang-listu svih primljenih i prijavljenih kandidata Univerzitet/organizaciona jedinica će objaviti na web-stranici i oglasnoj ploči nakon što je verifikuje vijeće studija.
- (7) Na listu, iz stava (6) ovog člana, kandidati imaju pravo prigovora u roku od 3 (tri) dana od dana objave, a vijeće studija obavezno je donijeti odluku u roku od 3 (tri) dana po dostavljenom prigovoru i istu dostaviti kandidatima.
- (8) Komisija za upis dostavlja vijeću studija konačni izvještaj o rezultatima prijema studenata, koje usvaja konačnu rang-listu.
- (9) Konačni spisak primljenih studenata Univerzitet/organizaciona jedinica objavljuje na web-stranici i oglasnoj ploči najkasnije 2 (dva) dana nakon isteka roka za donošenje odluke po izjavljenom prigovoru.

Član 121.

(Upis primljenih kandidata)

- (1) Kandidat je ostvario pravo na upis ako se nalazi na rang-listi do broja koji je konkursom predviđen za upis.
- (2) Kandidat koji je ostvario pravo na upis, a u predviđenom roku nije izvršio upis, gubi to pravo, a umjesto njega pravo na upis stječe sljedeći kvalifikovani kandidat na rang-listi.

Odjeljak E. Nastava i vrednovanje rezultata rada tokom studija

Član 122.

(Nastavni proces)

- (1) Nastavni proces se realizuje kroz predavanja, konsultativnu nastavu, mentorske konsultacije, praktični i eksperimentalni rad, samostalni naučnoistraživački rad studenta te druge utvrđene oblike.
- (2) Nastava, prema unaprijed utvrđenom rasporedu predavanja, izvodi se ako na jednom predmetu ima tri ili više studenata.
- (3) Konsultativna nastava (nastava u kabinetu nastavnika i/ili *online* nastava sa fleksibilno utvrđenim terminima iste u dogovoru sa kandidatom) izvodi se ako predmet sluša manje od tri studenta ili ako je ovakav vid nastave nužno organizovati zbog prirode (karaktera) studija, s tim da se ista realizuje u punom obimu sati predviđenih nastavnim planom i programom.
- (4) Odluku o načinu izvođenja nastave, koja će se organizovati, donosi vijeće studija.
- (5) U realizaciji nastave, u dijelu predavanja i mentorskih konsultacija, učestvuju nastavnici izabrani u zvanje redovnog profesora, vanrednog profesora ili *professora emeritusa*.

Član 123.

(Vrednovanje rezultata rada tokom studija, ECTAS bodovi)

- (1) Obim studijskog programa iznosi 60 (šezdeset) ECTAS bodova u jednoj studijskoj godini, odnosno 30 (trideset) bodova u jednom semestru.
- (2) Studijski program doktorskog studija realizuje se kombinovanjem utvrđenih oblika kontakt sati nastave, istraživačkog ili umjetničkog rada, koji se organizuju u skladu s karakterom studijskog programa, odnosno utvrđivanjem predviđenog raspona ukupnog opterećenja u pojedinom semestru ili akademskoj godini studija.
- (3) Po pravilu, nastava se organizuje u I (prvom), II (drugom) i III (trećem) semestru studija, dok su IV (četvrti), V (peti) i VI (šesti) semestar studija predviđeni za izbor i definisanje uže oblasti ili discipline istraživanja ili umjetničkog realizovanja, istraživačke ili umjetničke teme, definisanje izrade okvirnog koncepta teme i njenu prijavu u vidu obrazloženog projekta doktorskog rada, kao i prijavu, izradu i odbranu doktorskog rada.

- (4) Nastava se u I (prvom), II (drugom) i III (trećem) semestru organizuje u rasponu od 12 (dvanaest) do 20 (dvadeset) kontakt sati sedmično tokom 15 sedmica nastave i konsultacija u skladu s utvrđenim nastavnim planom i programom.
- (5) Naučnoistraživački i umjetnički rad, te sama izrada doktorskog rada organizuju se u vidu ukupnog individualnog opterećenja studenta u rasponu od 640 (šest stotina četrdeset) do 800 (osam stotina) sati po semestru.
- (6) Od ukupno 180 (stotinu osamdeset) ECTAS bodova, 90 do 120 (devedeset do stotinu dvadeset) ECTAS bodova dobija se polaganjem ispita i izvršavanjem drugih nastavnih aktivnosti iz nastavnog plana i programa, a 90 do 60 (devedeset do šezdeset) ECTAS bodova dobija se za studijski istraživački rad na realizaciji doktorskog rada uključujući i izradu i odbranu doktorskog rada, što se bliže uređuje planom i programom studija.

Član 124.

(Način polaganja ispita i upis u narednu godinu)

- (1) Ukupan broj ECTAS bodova stječe se polaganjem ispita i istraživačkim radom.
- (2) Znanje, sposobnosti i vještine studenta prate se i vrednuju tokom nastave, dok konačna ocjena se utvrđuje na ispitu.
- (3) Ispit se polaže nakon odslušanog predavanja, odnosno nakon svih izvršenih nastavnih obaveza propisanih nastavnim planom i programom studija.
- (4) Istraživački rad se vrednuje kroz svaku pojedinačnu aktivnost studenta utvrđenu ovim Pravilnikom i nastavnim programom i one su izražene kroz ECTAS bodove.
- (5) Student, koji u toku studijske godine ne ostvari 60 ECTAS bodova, može prenijeti u narednu godinu studija 10 ECTAS bodova ili najviše jedan nastavni predmet/ekvivalent drugih obaveznih oblika nastavnog procesa, ukoliko su vrednovani i sa više od 10 ECTAS bodova.
- (6) Student koji ne ispuni uslov iz stava (5) ovog člana, u obnovljenoj godini studija izvršava preostale obaveze, bez obaveze ponovnog pohađanja nastave.

Član 125.

(Mirovanje statusa studenta)

- (1) Prava i obaveze studenta mogu mirovati ako za to postoje opravdani razlozi.
- (2) Zahtjev za mirovanje prava i obaveza podnosi se prije početka akademske godine.
- (3) Zahtjev za mirovanje prava i obaveza u toku akademske godine može se podnijeti u slučaju:
 - a) bolničkog liječenja ili trudnoće;
 - b) radi obavljanja odobrene stručne prakse u zemlji i inostranstvu;
 - c) učestvovanja u sportskim i drugim manifestacijama od značaja za državu; i
 - d) drugih opravdanih razloga.
- (4) Odluku po obrazloženom zahtjevu studenta za mirovanje prava i obaveza donosi dekan fakulteta/akademije/visoke škole, o čemu se u indeks i matičnu evidenciju studenta unosi odgovarajuća zabilješka.
- (5) Po prestanku razloga zbog kojih je zatražio mirovanje, student nastavlja studij prema važećem studijskom programu.

Član 126.

(Promjena studijskog programa)

Moguće je ostvariti prelaz s jednog studijskog programa na drugi unutar Univerziteta, pod uslovima da se kandidatu prelazniku mogu priznati najmanje 2 (dva) ispita položena na studijskom programu s kojeg prelazi, da su ispunjeni uslovi iz člana 244. stav (1) tačka a) i b) Statuta, da se ne dovodi u pitanje izvođenje nastave studijske godine i studijskog programa s kojeg student prelazi i na koji prelazi, shodno važećim standardima i normativima u oblasti visokog obrazovanja.

Član 127.**(Prelazak sa drugog univerziteta)**

- (1) Studenti drugih univerziteta mogu preći i nastaviti odgovarajući studij na Univerzitetu, pod uslovima da se kandidatu prelazniku mogu priznati najmanje 2 (dva) ispita položena na studijskom programu s kojeg prelazi, ukoliko postoji istovjetnost i/ili srodnost nastavnih programa, odnosno njihovog sadržaja i obima.
- (2) Ukoliko postoji razlika u nastavnim programima položenih predmeta, ona se utvrđuje i student ju je dužan položiti.
- (3) Po okončanju postupka priznavanja položenih ispita, studentu prelazniku utvrđuje se status u skladu s članom 241. stav (1) Statuta Univerziteta.

Član 128.**(Zahtjev za prelazak)**

- (1) Zahtjev za prelazak, uz ovjerene nastavne planove i programe položenih predmeta, te uvjerenje o položenim ispitima i ECTS bodovima, student podnosi fakultetu, najkasnije do 30. 9. tekuće godine.
- (2) Odluku o odobrenju prelaza unutar Univerziteta i s drugog Univerziteta donosi dekan.
- (3) Na odluku iz prethodnog stava može se uložiti prigovor NNV/UNV-u fakulteta/akademije/visoke škole u roku od 8 (osam) dana, računajući od dana njenog prijema.

Član 129.**(Odluka o priznavanju ispita)**

- (1) Odluku o priznavanju položenih ispita s drugog univerziteta donosi nastavno-naučno vijeće, na prijedlog komisije za nastavu.
- (2) Pripremu prijedloga za priznavanje ispita, na propisanom obrascu, vrši komisija za nastavu koju čine prodekan za nastavu fakulteta i ECTS koordinatori Univerziteta i fakulteta.
- (3) Protiv odluke iz stava (1) ovoga člana može se uložiti prigovor NNV/UNV-u fakulteta.
- (4) Odluka po prigovoru je konačna.

Odjeljak F. Prijava i odbrana doktorskog rada**Član 130.****(Izbor uže naučne/umjetničke oblasti)**

Student u toku I (prve) godine studija bira oblast istraživačke/umjetničke teme i akademskog savjetnika iz reda izabranih nastavnika angažovanih na realizaciji studija s kojim u toku semestra može definisati užu oblast doktorske teze i okvirni koncept teme, te bira odgovarajuću grupu izbornih predmeta.

Član 131.**(Prijedlog teme projekta doktorskog rada i njegova odbrana)**

- (1) Po okončanju II (drugog) semestra studija, student prijavljuje prijedlog teme projekta doktorskog rada vijeću studija u kojem navodi pristup, metode i očekivane rezultate.
- (2) Vijeće studija obrazuje komisiju od najmanje 3 (tri) člana, koja razmatra prihvatljivost prijedloga teme i određuje nastavnika (supervizora) koji će usmjeravati studenta kod pripreme projekta doktorskog rada.
- (3) Student je dužan da izradi projekat prijave teme i pristupi njegovoj odbrani.
- (4) Projekt se brani pred komisijom iz stava (2) ovog člana, dok jedan od članova je potencijalni mentor pri izradi doktorata.

Član 132.
(Izveštaj komisije)

- (1) Komisija sačinjava izvještaj o odbrani projekta i dostavlja ga vijeću studija.
- (2) Na osnovu pozitivnog izvještaja komisije i odluke vijeća studija student može prijaviti temu doktorskog rada.

Član 133.
(Prijava teme doktorskog rada)

- (1) Uz potpisano popratno pismo, kandidat dostavlja prijavu teme doktorskog rada koja obavezno sadrži:
 - a) biografiju kandidata;
 - b) radni naslov teze;
 - c) uži istraživački domen;
 - d) metodološki pristup;
 - e) ciljeve;
 - f) detaljan pregled stanja u oblasti istraživanja u kojoj je tema definisana;
 - g) očekivane rezultate i naučnostručni i umjetnički doprinos;
 - h) dokaz da ima najmanje 1 (jedan) naučni rad objavljen ili prihvaćen u publikaciji evidentiranoj u univerzitetskom Registru domaćih i međunarodnih serijskih publikacija, osim studija umjetnosti.
- (2) Uz prijavu kandidat dostavlja i:
 - a) izjavu o akademskoj čestitosti,
 - b) saglasnost potencijalnog mentora, i
 - c) bibliografiju potencijalnog mentora.

Član 134.
(Doktorski rad iz oblasti umjetnosti)

- (1) Doktorski rad iz oblasti umjetnosti sastoji se od:
 - a) umjetničkog djela ili izvedbe kod izvođačke umjetnosti (u daljem tekstu: umjetnički projekt);
 - b) pismenog teorijskog rada kojim se elaborira proces nastanka;
 - c) pretpostavljenih ciljeva; i
 - d) rezultata umjetničkog projekta.
- (2) Umjetnički projekt mora biti visokog kvaliteta i ostvaren adekvatnim umjetničkim postupcima i sredstvima kojima se dokazuje uspješno vladanje umjetničkim tehnikama i mora biti vrijedan javnog izvođenja, izlaganja ili objavljivanja.
- (3) Pismeni rad/teza mora potvrditi doktorandovu sposobnost korištenja i razumijevanja odgovarajućih istraživačkih metoda i mora dati tumačenje doktorskog projekta u teorijskom i kritičkom kontekstu.

Član 135.
(Komisija za ocjenu uslova kandidata i podobnosti teme za izradu doktorskog rada)

- (1) Na osnovu podnesene prijave Senat Univerziteta na prijedlog vijeća studija imenuje komisiju za ocjenu uslova kandidata i podobnosti teme za izradu doktorskog rada (u daljnjem tekstu: komisija), koju čine 3 (tri) ili 5 (pet) članova iz reda nastavnika izabranih u zvanje redovnog profesora, vanrednog profesora ili *professora emeritusa*.
- (2) Većina članova komisije za ocjenu uslova kandidata i podobnosti teme za izradu doktorskog rada je iz naučne/umjetničke oblasti doktorskog rada.
- (3) Jedan je od članova komisije za ocjenu uslova kandidata i podobnosti teme za izradu doktorskog rada u pravilu s drugog univerziteta.

- (4) Predloženi član komisije je potencijalni mentor/komentor kojeg imenuje Senat.

Član 136.

(Mentor/komentor)

- (1) Mentor/komentor se određuje iz reda vanrednih i redovnih profesora, članova akademije nauka te osoba u zvanju *professor emeritus* iz uže naučne/umjetničke oblasti doktorskog rada.
- (2) Mentor/komentor mora imati najmanje 2 (dva) naučna rada objavljena u časopisima koji su indeksirani u međunarodnim bibliografskim bazama *Web of Science (SCIE Science Citation Index Expanded, SSCI Social Sciences Citation Index, Arts and Humanities Citation Index, Conference Proceedings Citation Index, Index Chemicus indexes, Current Chemical Reactions), EBSCO Databases, Scopus Databases, MEDLINE Medical Literature Analysis and Retrieval System Online* ili drugim relevantnim bazama podataka iz oblasti teme doktorskog rada, osim studija umjetnosti.
- (3) Za doktorski rad iz oblasti umjetnosti biraju se dva mentora: mentor za umjetnički projekt i mentor za doktorski rad kao dio doktorske disertacije.
- (4) Mentor na umjetničkom projektu je nastavnik u umjetničko-nastavnom zvanju redovnog profesora, dok mentor za pisani dio rada je nastavnik u naučno-nastavnom zvanju vanrednog ili redovnog profesora.
- (5) Mentor/komentor za izradu doktorskog rada dužan je da pomaže doktorandu pri izboru metoda naučnoistraživačkog/umjetničko-istraživačkog rada, literature, u pripremi strukture rada, kao i da mu pruža drugu stručnu pomoć.

Član 137.

(Imenovanje mentora/komentora)

- (1) Mentora/komentora predlaže vijeće studija.
- (2) Komentor se imenuje u slučaju multidisciplinarnosti doktorskog rada
- (3) Mentor se imenuje za najviše 3 (tri) studenta istovremeno, izuzetno prema posebnoj odluci vijeća i za više studenata.
- (4) Mentor/komentor može zatražiti razrješenje, dok imenovanje novog mentora/komentora provodi se na način propisan ovim članom.
- (5) Student može, uz obrazloženi zahtjev, najviše jedanput tokom studija tražiti promjenu mentora/komentora, na način i u postupku propisanim ovim članom.
- (6) Mentor/komentor, koji je preuzeo mentorstvo prije odlaska u penziju, ima pravo dovesti to mentorstvo do kraja.

Član 138.

(Izvještaj komisije)

- (1) Komisija podnosi vijeću studija izvještaj najkasnije u roku koji ne može biti duži od 60 (šezdeset) dana od dana imenovanja.
- (2) Vijeće studija utvrđuje prijedlog o prihvatanju ili odbijanju izvještaja komisije i predlaže mentora/komentora u roku koji ne može biti duži od 30 (trideset) dana od dana prijema izvještaja.
- (3) Senat Univerziteta donosi odluku o prihvatanju ili odbijanju izvještaja komisije i odluku o imenovanju mentora/komentora u roku koji ne može biti duži od 60 (šezdeset) dana od dana prijema prijedloga vijeća studija.

Član 139.

(Postupak ocjene doktorskog rada)

- (1) Doktorand je dužan dostaviti radnu verziju neuvezanog doktorskog rada u odgovarajućem broju primjeraka sekretaru vijeća studija, najkasnije u roku od 3 (tri) godine računajući od dana odobravanja teme doktorske disertacije, na osnovu pribavljenog pozitivnog mišljenja mentora.
- (2) Kandidatu se na zahtjev rok utvrđen stavom (1) ovog člana može produžiti ako postoje opravdani razlozi za produženje, o čemu odluku donosi vijeća studija.
- (3) Uz disertaciju doktorand prilaže dokaz da je nakon odobrenja teme doktorskog rada objavio ili da mu je prihvaćen najmanje 1 (jedan) naučni rad u međunarodnim časopisima indeksiranim u međunarodnim bibliografskim bazama *Web of Science (SCIE Science Citation Index Expanded, SSCI Social Sciences Citation Index, Arts and Humanities Citation Index, Conference Proceedings Citation Index, Index Chemicus indexes, Current Chemical Reactions)*, *EBSCO Databases, Scopus Databases, MEDLINE Medical Literature Analysis and Retrieval System Online* ili drugim relevantnim bazama podataka iz oblasti teme doktorskog rada što je uslov da može pristupiti odbrani doktorskog rada.
- (4) Radna verzija doktorskog rada treba da je korektno jezički, stilski i tehnički oblikovana u skladu sa savremenim postupcima, tehnikom i tehnologijom izrade publikacija u oblasti naučnog, stručnog, odnosno umjetničkog rada.
- (5) Ako je doktorski rad iz oblasti umjetnosti sačinjen u formi notnog, tonskog, video ili digitalnog zapisa, isti se dostavlja u formi u kojoj je sačinjen i u broju primjeraka navedenim u stavu (1) ovog člana.

Član 140.

(Komisija za ocjenu i odbranu doktorskog rada)

- (1) Senat Univerziteta na prijedlog vijeća studija imenuje komisiju za ocjenu i odbranu doktorskog rada koju čini 3 (tri) ili 5 (pet) članova iz reda nastavnika izabranih u zvanje redovnog profesora, vanrednog profesora ili *professora emeritusa*.
- (2) Većina članova komisije je iz naučne/umjetničke oblasti doktorskog rada.
- (3) Jedan od članova komisije je u pravilu s drugog univerziteta.
- (4) Mentor/komentor ne može biti predsjednik komisije.
- (5) U komisiju za ocjenu i odbranu doktorskog rada imenuje se i jedan zamjenik predsjednika/člana i sekretar komisije.

Član 141.

(Izvještaj komisije za ocjenu i odbranu doktorskog rada)

- (1) Komisija za ocjenu i odbranu doktorskog rada, nakon što rad pregleda, podnosi vijeću studija pismeni izvještaj u roku koji ne može biti duži od 60 (šezdeset) dana od dana imenovanja komisije.
- (2) Komisija za ocjenu i odbranu doktorskog rada obavezna je u izvještaju navesti da je kandidat nakon odobrenja teme doktorskog rada objavio ili da mu je prihvaćen najmanje 1 (jedan) naučni rad u međunarodnim časopisima indeksiranim u međunarodnim bibliografskim bazama *Web of Science (SCIE Science Citation Index Expanded, SSCI Social Sciences Citation Index, Arts and Humanities Citation Index, Conference Proceedings Citation Index, Index Chemicus Indexes, Current Chemical Reactions)*, *EBSCO Databases, Scopus Databases, MEDLINE Medical Literature Analysis and Retrieval System Online* ili drugim relevantnim bazama podataka iz oblasti teme doktorskog rada.
- (3) U izvještaju komisija će predložiti da se doktorski rad prihvati, odbije ili vrati na dopunu, odnosno izmjenu.
- (4) Ako se doktorski rad vrati na dopunu, odnosno izmjenu, doktorand je dužan postupiti po odluci vijeća studija u roku koji ne može biti duži od 6 (šest) mjeseci od dana prijema odluke.

Član 142.

(Dopuna, izmjena ili odbijanje doktorskog rada)

- (1) U slučaju da vijeće studija vrati doktorski rad na dopunu, odnosno izmjenu, a doktorand u roku od 6 (šest) mjeseci od dana prijema obavještenja o takvoj odluci ne postupi po primjedbama i sugestijama i ne dostavi dopunjen doktorski rad, vijeće studija donosi odluku da je kandidat odustao od studija.
- (2) U slučaju da vijeće studija odbije doktorski rad, kandidat gubi status studenta doktorskog studija, dok prijavljena tema se registruje kao odbijena.
- (3) Odbijenu temu doktorskog rada kandidat ne može ponovo prijaviti.

Član 143.

(Prihvatanje doktorskog rada)

- (1) Nakon prihvatanja izvještaja komisije o ocjeni i odbrani doktorskog rada od strane vijeća studija, Senat Univerziteta donosi konačnu odluku o prihvatanju rada, te na istoj sjednici određuje datum i vrijeme odbrane doktorskog rada.
- (2) Senat Univerziteta utvrđuje mjesto, dan i sat odbrane doktorskog rada.
- (3) Podaci o javnoj odbrani doktorskog rada objavljuje se najmanje 30 (trideset) dana prije roka određenog za njenu odbranu.

Član 144.

(Obavještenje o javnoj odbrani doktorskog rada)

- (1) O javnoj odbrani doktorskog rada službe fakulteta/Rektorata Univerziteta obavještavaju javnost preko oglasne table fakulteta/akademije, dnevne štampe i *web*-stranice Univerziteta i fakulteta.
- (2) Obavještenje o javnoj odbrani sadrži:
 - a) ime i prezime doktoranda,
 - b) temu doktorske disertacije, te
 - c) mjesto i vrijeme javne odbrane disertacije.

Član 145.

(Postupak odbrane doktorskog rada)

- (1) Javna odbrana doktorskog rada pred komisijom ima sljedeći tok:
 - a) predsjednik komisije iznosi podatke i informacije o doktorandu, podatke o njegovim naučnim i stručnim radovima, kao i podatke o ispunjavanju uslova za odbranu doktorskog rada;
 - b) mentor daje kratki prikaz rada i čita izvod iz izvještaja komisije za ocjenu disertacije na osnovu čega je Senat prihvatio doktorski rad;
 - c) doktorand iznosi kraći rezime, rezultate i zaključke do kojih je došao u trajanju najviše do 45 minuta, nakon toga članovi komisije postavljaju pitanja u vezi s temom rada.
- (2) Javnoj odbrani iz oblasti umjetnosti (izvođačka umjetnost) prethodi javno izvođenje umjetničkog djela.
- (3) Komisija za odbranu doktorskog rada, nakon provedenog postupka, donosi odluku je li doktorand odbranio jednoglasnom odlukom komisije, odbranio većinom glasova komisije ili nije odbranio doktorski rad.
- (4) Predsjednik komisije saopćava odluku i javno proglašava rezultate odbrane.
- (5) O toku javne odbrane doktorskog rada vodi se zapisnik koji potpisuju članovi komisije i zapisničar, dok sastavni dio zapisnika su pitanja postavljena doktorandu tokom odbrane rada.
- (6) Doktorski rad je javan i može se objaviti nakon odbrane.

Član 146.**(Postupak nakon uspješne odbrane doktorskog rada)**

- (1) Nakon uspješne odbrane doktorskog rada kandidat je dužan u roku od mjesec dana uvezati rad i predati 10 (deset) uvezanih primjeraka doktorskog rada.
- (2) Po 1 (jedan) primjerak rada pripada Univerzitetskoj biblioteci, fakultetskoj biblioteci, članovima komisije, sekretarijatu organizatora studija, odnosno Univerziteta, te po 2 (dva) primjerka Nacionalnoj i univerzitetskoj biblioteci Bosne i Hercegovine.

Član 147.**(Oduzimanje akademskog stepena doktora nauka)**

- (1) Doktorat nauka oduzima se ako se utvrdi da doktorski rad predstavlja prisvojeno naučno djelo ili krivotvorinu.
- (2) Oduzimanje doktorata provodi se na način i u postupku istovjetnom postupku izrade, dok oduzimanjem doktorata gubi se i zvanje za čije je stjecanje jedan od uslova doktorat nauka.

DIO TREĆI. PRELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE**Član 148.****(Diploma i dodatak diplomi)**

- (1) Studentu, koji je položio sve ispite predviđene studijskim programom dodiplomskog, magistarskog, odnosno doktorskog studija, koji je odbranio diplomski, magistarski, odnosno doktorski rad, te ispunio sve ostale obaveze propisane Statutom Univerziteta i ovim Pravilnikom, izdaje se diploma dodiplomskog, magistarskog, odnosno doktorskog studija, kao i dodatak diplomi, u skladu s Pravilnikom o sadržaju javnih isprava Univerziteta u Zenici.
- (2) Diplomu dodiplomskog, magistarskog, odnosno doktorskog studija, potpisuju rektor Univerziteta i dekan fakulteta/akademije/visoke škole.
- (3) Dodatkom diplomi dodiplomskog, magistarskog, odnosno doktorskog studija, detaljnije se daju informacije o nivou, prirodi, sadržaju, sistemu i pravilima studiranja, te o postignutim rezultatima tokom studija.
- (4) Dodatak diplomi potpisuje dekan fakulteta/akademije/visoke škole.

Član 149.**(Dodjela diploma i dodataka diplomi)**

- (1) Diplome dodiplomskog i magistarskog studija uručuju se na svečanoj promociji, dok diploma o stečenoj akademskoj tituli i naučnom/umjetničkom zvanju doktora nauka/umjetnosti uručuje se prilikom javnog svečanog proglašavanja kandidata za doktora nauka/umjetnosti.
- (2) Promociju i uručivanje diploma studentima dodiplomskog i magistarskog studija obavljaju dekani fakulteta/akademija, dok promociju i uručivanje diploma studentima doktorskog studija obavlja rektor Univerziteta, uz prisustvo dekana fakulteta/akademija Univerziteta, mentora kandidata i članova komisija za odbranu doktorskih radova.
- (3) Na lični zahtjev studenta, diploma se može izdati i prije svečane promocije.

Član 150.**(Matične knjige)**

Matične knjige o evidenciji studenata dodiplomskog, magistarskog i doktorskog studija vode fakulteti/akademije Univerziteta.

Član 151.

(Uvjerenje o završenom studiju)

Do dodjeljivanja diploma o uspješno okončanom dodiplomskom, magistarskom, odnosno doktorskog studiju, izdaje se uvjerenje o završenom dodiplomskom, magistarskom, odnosno doktorskog studiju, u skladu sa Zakonom i aktom ministra Ministarstva za obrazovanje, nauku, kulturu i sport.

Član 152.

(Druge isprave)

- (1) Na zahtjev studenta izdaju se i druge isprave o studiju kojima se potvrđuje status studenta, kao i drugi podaci o kojima se vodi službena evidencija.
- (2) Studentska služba fakulteta/akademija vodi protokol o izdatim ispravama.

Član 153.

(Terminologija)

Terminološko korištenje muškog gramatičkog roda u ovom Pravilniku odnosi se i na ženski gramatički rod.

Član 154.

(Stupanje na snagu Pravilnika)

Ovaj Pravilnik stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja na oglasnoj tabli i *web*-stranici Univerziteta.

Član 155.

(Tumačenje Pravilnika)

Tumačenje ovog Pravilnika daje Senat Univerziteta.

Pravilnik o organizovanju dodiplomskog, magistarskog i doktorskog studija na Univerzitetu u Zenici objavljen je na oglasnoj tabli i *web*-stranici Univerziteta 27.09.2024. godine

Predsjedavajuća Senata Univerziteta u Zenici

Prof. dr. sc. Larisa Velić

Broj: 01-02-1-4919/24

Zenica, 25.09.2024. godine

Ime i prezime
Akademska zvanje
Adresa

IZJAVA O AKADEMSKOJ ČESTITOSTI

Ja, _____, ovime izjavljujem da je rukopis pod naslovom _____ rezultat vlastitog rada koji se temelji na mojim istraživanjima te oslanja na izvore i radove navedene u bibliografiji, bibliografskim i ostalim bilješkama. Nijedan dio pomenutog rada nije napisan na nedopušten način, odnosno nije bez jasnog navođenja prepisan iz tuđih radova i ne krši bilo čija autorska prava. Izjavljujem da nijedan dio rada nije iskorišten u nekom drugom radu pri bilo kojoj drugoj visokoškolskoj, naučnoj, obrazovnoj ili nekoj drugoj ustanovi.

Zenica, _____ god.